

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.

„Faluk” Országos Földművelésügyi Osztály.

Telefon: Automata 294-52.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Béldés gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 18. szám.

1934. május 6.

A falu a költségvetés vitájának tükrében

Április hó 24-én kezdődött meg a képviselőház költségvetési vitája. A költségvetés tárgyalása alatt a képviselőház hagyományai szerint nem korlátozzák a szónokok szabadságát a tárgy megválasztása tekintetében, minden hónapja a leginkább szíve szerint való témát fejtegetheti — egy órában belül. S ha engedélyt kap rá, még tovább is. Ezt az alkalmat használják fel a képviselők arra, hogy kívánságaikat bármilyen kérdésben elmondják. Mindebből megállapítható, hogy a költségvetés tárgyalása a mai élet bajait, panaszait és megoldásra váró problémáit tükrözi vissza.

Mi a bajok, panaszok és kívánságok közül kiválasztjuk a falusi népre vonatkozókat, hogy egyrészt szemléltartsunk a falvak égető problémái felett, másrészt, hogy olvasóink láthassák, vajjon eléggé foglalkoztatja-e a képviselőket a falu elesettsége és sivar sorsa?

A tükör sokoldalú. Nem is lehet egyszerű, ha ennek az elesett nemzetnek és megcsönkített országnak megszámlálhatatlan baját minden szemszögből elének akarja tárni. Oldala annyi, ahány párt programján át szemlélik. Egyik elülről — szemtől-szembe — a másik jobbról, a harmadik balról mutatja a bajt és nyomorúságot. Csillanása minden elme, rezgése minden szív szerint különböző. Még a tükör tulsó oldala is fontos, a mindent homályosítani törekvő foncsor, mert minél sötétebb, annál élesebb elül — a kép, s tisztábban láthat, aki a bajokon segíteni akar . . .

Mi szemtől-szembe szemléltük mindig a falusi nép bajait. Mindkét karunkkal és vállunkkal, egész mellünkkel és nyílt homlokkal harcoltunk mellette. Ezt célozza ez a tarlózásunk is. Kiválogattuk és jelentőségükhöz mérten méltatjuk a falusi kérdéseket.

Megvillantjuk a tükör lapjait, hogy minél élesebb, többoldalabb képet nyerjünk. A falu küzdelmét, baját, s az azokat feltáró panaszokban, — ha lehet — orvoslását is. Azért mondjuk: ha lehet, mert ezek a felszólalások még csak óhajok és kérelmek: *a falvak kívánságai*. A vita további folyamán, a miniszteri válaszokból látni fogjuk, hogy e kívánságokból mi valósulhat meg a közeljövőben.

Mi érezzük és tudjuk, hogy a kívánságok szükségesek és jogosak, azért is foglalkozunk velük a költségvetés tárgyalási anyagának olyan ismertetésével, amely a fontosabb kérdéseket emeli ki, s helyezi megvilá-

tásba. Sorba is vesszük őket, hogy a falvaknak bemutassuk.

Adókérdések

Az adózás kérdésénél Marton Béla a mezőgazdaság adóterhét magasnak tartja, de a kormány adópolitikája különböző kedvezményekkel igyekszik csökkenteni az östermelés terheinek súlyát és az itt mutatkozó bevételi hiányt a gyáripar és a részvénytársaságok fokozottabb adózásával kívánja kiegyenlíteni. Berki Gyula megfelelő adóreformot sürget, elsősorban a kisházadó átalakítását tartja szükségesnek. Rámutat az adógabona intézményének fontosságára és azt tovább kívánja mélyíteni. Láng Lénárt a szigorú adóbehajtások enyhítését kéri; adócsök-

Kétszáz magyar dalos Berlinben

Kétszáz magyar dalos hangversenykörútra indult Németországba, ahol mindenütt nagy szívélyességgel fogadták őket. Képünk a magyar postászenekar és a dalosok felvonulását ábrázolja Berlin egyik utcáján.

kentéssel kell segíteni a kisbirtokoson. Jánossy Gábor az adóügyi törvények és rendeletek összegyűjtését és egyszerűsítését óhajtja. Vitéz Kenyeres János szerint szükséges adórendszerünk igazságos megreformálása. Létay Ernő fájdalommal állapítja meg, hogy a közterhek rendkívül súlyosak. Megfelelő reformmal e terhek csökkentésére van szükség.

Gazdaadósságok, védettség

A gazdaadósságok és védettség kérdésénél Eckhardt Tibor kifogásolja, hogy a záloglevelekkel való visszafizetés lehetőségét a gazdáknak nem adták meg. Marton Béla sajnálattal állapítja meg, hogy az öt holdnál kisebb kisbirtokok eladósodása valamennyi birtok-kategória közül a legsúlyosabb. Feltétlenül szükséges a magánügyesség megfelelő szabályozása. Berki Gyula hangsúlyozza, hogy ha az árak nem emelkednek, akkor a gazda kötelezettségeinek nem tud eleget tenni. Láng Lénárt helyteleníti, hogy 8400 gazda védettségét megszüntették; aratásig várni kellett volna ezzel. Az eladósodott gazdák számára tegyék lehetővé, hogy adósságaik egy részét földben röhassák le. Pesthy Pál új hitelek szükségességét hangsúlyozza. Nagy agrárintézetre van szükség. Tudomása van arról, hogy a kormány azzal a gondolattal foglalkozik, amely szerint tíz holdon aluli birtokoknál ne lehessen kérni a védettség megszüntetését. Tóth Pál arra kéri a pénzügyminisztert, hogy aratás előtt ne szüntessék meg senkinek a védettségét. Lukács Béla a gazdavédelem kérdésében egyéni elbírálást sürget, valamint a magánügyesség és a vegyes szakbírói eljárás bevezetését.

Az iparcikkek ára . . .

Lássuk a sokat emlegetett agrárról szereplését a magyar költségvetés tárgyalásának keretében! Marton Béla megállapítja, hogy a magyar gazdasági élet elesettségének legfőbb oka az áralkító elemek ellentétes alakulása. Természetes átmeneti gyógymódnak az értékesítés növelését tartja. Az erőszakos beavatkozást a piac nem bírja el. Óva int az inflációtól. Berki Gyula szerint az agrárról árelemzés útján megszüntetni nem lehet. A kérdéshez a védővámok bizonyos reformjával kell nyulni. A termelést olcsóbbá kell tenni. Ennek egyik függvénye a bankrendszer átalakítása. Érdekes, hogy e kérdésben eddig csak e két felszólalás hangzott el, holott Tyler népszövetségi főmegbízott is megállapította, hogy jelenleg az agrárról Magyarországon talán nagyobb, mint bárhol másutt Európában. Nem akarjuk állítani, hogy talán azért, mert ilyen kevesen óhajtják vagy tudnak e kérdéshez szólani, de valahogy keveseljük e számot . . . Mégis csak nagy urak nálunk a kartelek!

A nyugdíjkérdés

A nyugdíjkérdéssel már jóval több hónapja foglalkozott. Lányi Márton szerint, ha a trianoni nyugdíjre nem volna, a költségvetés 16 millió aktívummal zárulna. Lukács Béla is a trianoni nyugdíj tarthatatlanságát fejtegeti. Krüger Aladár arra utalt, hogy a nyugdíjterheket lényegesen csökkenthetnők, ha azoknak a nyugdíját, akiknek elegendő más jövedelmük van, a kormány megszüntetné, vagy lényegesen csökkentené.

Létay Ernő nem fogadja el a keresztény párt állásfoglalását, hogy a nyugdíjterheket a következő generációkra hárítsák, mert ehhez nagy tőke kellene.

Falusi munkanélküliség

Az se érdektelen, hogy mit mondanak a képviselők a munkáskérdéssel kapcsolatban a mezőgazdasági munkásokról. Berki Gyula szerint a mezőgazdasági munkás évi keresete háromszáz pengő körül mozog. Eckhardt Tibor a sürgősen elvégzendő munkák megindítását kéri. Tóth Pál kéri, hogy a társadalombiztosítást terjesszék ki a földmunkásokra is. A szegénység rendezését sürgeti. Létay Ernő szerint a földmunkabérek olyan alacsonyok, hogy valósággal nemzeti veszedelem. Felhívta a kormány figyelmét arra, hogy az ország tele van falusi munkanélküliekkel. Ezek a szerencsétlenek 250—300 kilométert gyalognak, hogy valami sovány keresethez jussanak s a legtöbbször eredménytelenül. A vidék munkanélkülisége sokkal súlyosabb, mint a városé.

A költségvetési vita keretében értékes és megszívlelni való felszólalások történtek a falu művelődésének és egészségügyének kérdéseiről is. Kenéz Béla szerint az egyke leküzdésére általános rohamot kell intézni, s a gyermekhalandóság kérdését fokozott figyelemben részesíteni. Berki Gyula rámutatott arra, hogy 9/6 községnek nincsen utja és 10/6 községnek nincsen tisztá ivóvíze. A tanítók, a lelkészek, az állatorvosok sokszor hónapokig nem kapnak illetményt. Az oktatás terén a gazdasági jellegű jobban ki kell domborítani. Tóth Pál a népbetegségek szempontjából egészségvédelmet sürget. Az iskolaorvosi rendszert a falusi elemi iskolákba is be kell vezetni.

Ezzel a költségvetési vita első hetének anyagát a falu szempontjából be is fejeztük. A javaslatokat és kívánalmakat helyszíneket miatt a leglényegesebbre korlátoztuk és véleményyt sem fizünk hozzájuk. De szükségesnek se tartottuk, mert ezek az elgondolások, kérelmek és javaslatok egytől-egyig a mieink is, megvalósításukat fontosnak és szükségesnek tartjuk és kívánjuk, adja Isten, hogy a kormány meg is valósíthassa őket!

M. J.

BELPOLITIKA

A bolgár miniszterelnök látogatása Budapesten

Musanoff bolgár miniszterelnök április hó 26-án, csütörtök délelőtt Budapestre érkezett, hogy visszaadja Gömbös Gyula miniszterelnök szófiai látogatását. A testvérnemzet és a „legyőzött” sorstárs képviselőjének fogadtatása rendkívül szíves és barátságos volt, kétnapos budapesti tartózkodása pedig a sorozatos ünneplések jegyében folyt le. A Kormányzó Ur a Magyar Érdemkereszt nagykeresztjét személyesen nyújtotta át a bolgár kormányfőnek.

Gömbös Gyula és Musanoff minisz-

terelnök tanácskozásainak gerincét a két országot különösen érdeklő gazdasági és politikai kérdések alkották. A diszében elhangzott pohárköszöntőkben mindketten a közelmúlt dicső harcaiban és a közös szenvedésekben megedződött bolgár-magyar barátság őszinteségét, a béke megővésének, továbbá a nemzetek közti igazság és egyenlőség érvényesülésének szükségességét hangsúlyozták. Ugyanez a szellem hatotta át mindkettőjük rádiószózatát is.

A sajtófogadáson Musanoff miniszterelnök kifejtette Bulgária álláspontját a békerevizio kérdésében. Ez az álláspont azonos a miénkkel, a közös gazdasági érdekeken túl tehát ez az a pont, ahol a két nemzet találkozik és váll-váll mellett halad; mindkét ország együtt dolgozik a békés revizio kivívásán!

Musanoff bolgár miniszterelnök és felesége meleg bucsu után április hó 27-én, pénteken este hagyták el Budapestet.

Kállay miniszter előadást tartott Bécsben

Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter a Magyar-Osztrák Kereskedelmi Kamara meghívására április hó 27-én Bécsbe utazott és rendkívül előkelő közönség előtt — a hallgatóság soraiban helyet foglalt Dollfuss dr. kancellár is — előadást tartott a Dunamedence külkereskedelmi és gazdaságpolitikai problémái címmel. A miniszter előadása igen nagy sikert aratott. A magyar rádió az előadást magyar nyelven (viaszlemezre felvéve) közvetítette.

A pénzügyminiszter a pénzügyintézetek közgyűlésén

A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete (TÉBE) április hó 27-én tartotta meg évi rendes közgyűlését, melyen megjelent és felszólalt Imrédy Béla pénzügyminiszter is. A pénzügyminiszter felhívta a pénzügyintézeteket, hogy keressék fel a gazdasági életnek azokat a területeit, ahol egészséges vállalkozás lehetséges, s ezeknek a támogatásával tegyenek eleget kötelességüknek. Belátást kért a hitelezők részéről az adósk javára, de ennek a belátásnak viszonzását az adósk részéről is. Végül megállapította, hogy a gazdaadósságok kérdése már körülhatárolt probléma. Bizik benne, hogy a pénzügyintézetek közreműködésével megoldást fognak nyerni mindazok a nehéz problémák, amelyek gazdasági, de különösen hitelügyi téren fennállanak.

Aranydollár,

és fontra szóló zálogleveleket, kötvényeket, fixkamatozású papirokat pengő ellenében vesz és elad Barna-bank, V., Nádor-utca 26. Telefon: 213—16.,

A lábatlan ember műkeze

R. Tyler, a Nemzetek Szövetsége pénzügyi bizottságának magyarországi megbízottja, elkészítette az 1934. év első negyedéről szóló jelentését. A jelentés szerint az államháztartási helyzet szilárdul, a gazdasági élet javul, de azért még mindig nagy a gond. Megállapítja, hogy a közterhek súlyosak és hogy itt-ott gazdasági javulás mutatkozik. Erre az itt-ottra mondta egy jóízű mondásairól ismert vidéki gazda barátunk, hogy ott javulhat, de itt — és a saját portájára mutatott — bizony nem javul semmi. Nekünk pedig eszünkbe jut a Blau és Kohn párbeszéde. Hogy kérde a Blau a Kohntól: „Hogy megy neked?” A Kohn csak bólogat jobbra, bólogat balra, de nem válaszol. „Nü! Megy neked olyan jól, hogy el se mozdod?” — csodálkozik a Blau. Végre keserűen mondja Kohn: „Nekem? Nekem úgy megy, mint ketteseknek.” Megnyulik Blau képe a válasza: „Miért, mint ketteseknek?” „Mert egyeseknek nagyon jól megy!” — állapítja meg bölcsen a Kohn. — Így van a gazda is a sok biztató jelentéssel. Jól megy az időjárás, kitünően halad a saját munkája, bizik a becsületes magyar munka ősi erejében és abban is, hogy most — különösen a költségvetés tárgyalása során — mindezt észreveszik és méltányolják is olyan mértékben, ahogy valóban meg is érdemli. Mert addig csak látszat az itt-ott való javulás. Annnyit ér, mint a lábatlan ember műkeze, vagy vakon a fekete szemüveg. Mindenki látszik valaminek, de semmi haszna.

Lord Rothermere 66 éves

A londoni sajtó útján értesülünk, hogy hazánk nagy barátja, Lord Rothermere, a híres angol újságíró-fejedeleme, az elmúlt héten ünnepelte 66-ik születésnapját. Azokból a jószágos tekintetű, egészségtől mosolygó képekből, amelyeket a lord személyéért rajongó egyszerű magyar falusi nép Kossuth Lajos mellé akasztott ünnep-lőszobájának falára, nem állapítottuk volna meg, hogy a daliás lord a hatvanon túl van már. Mint ahogy azok sem gondolták róla, akik jó sorsuk kedvezéséből személyesen is érintkezettek vele. Lord Rothermere acélos munkareje, hatalmas fizikuma minden tekintetben rácáfol erre az időre. S ha az igazi szeretet és hálás emberek imája soká élteti azokat, akik felé sugárzik és akikért elhangzik, akkor a nemes lord is megéri friss jó egészségben, alkotó ereje teljében a mi másik apánk, Kossuth Lajos korát. Adja a jószágos Isten, hogy úgy is legyen!

Musanoff bolgár miniszterelnök beszédet mond a budapesti rádió számára.

325 ezer kisbirtokosnak 207 millió pengő bankkölcsöne van

A Pénzügyi Központ tagintézetéi által 1933 június 30-áig folyósított összes bekebelezett rövidlejáratú mezőgazdasági kölcsönök 460.991 tételben 777.1 millió pengőben állottak fenn. Ebből 325.278 tételben 207.8 millió pengő (26.7 százalék) a 10 kat. holdon aluli birtoktestekre esik. A 777.1 millió pengő összes bekebelezett rövidlejáratú mezőgazdasági kölcsön kamathátraléka 222.4 millió pengő hátralékos tőke után 27.3 millió pengő. A 207.8 millió pengő kölcsönből, amely a 10 kat. holdon aluli adósokra jut, mindössze 37.5 millió pengő (18 százalék) hátralékos.

Miért késik az egyességi eljárás szabályozása?

A gazdavédelmi rendelet idevágó szakasza szerint a negyvenszeresen felüli eladósodás esetén *egyességi eljárást* kell megkísérelni, ha akár az adós, akár a hitelező kérelmére megállapítást nyer, hogy az adós tartozásai vagyoni erejéig meghaladják. Ez a szakasz jelzi, hogy az *egyességi eljárást külön rendelet fogja szabályozni*. A gazdák nagyon várják ennek a rendeletnek megjelenését és az egyességi eljárás intézményes bevezetését, mert ma az a veszély fenyegeti a negyvenszeresen felül eladósodott gazdákat, hogy az *egyességi eljárás szabályainak hiányában kiesnek a védtettségéből és árverés alá kerülnek*. Addig is, amíg az egyességi eljárás szabályozása véglegesen megtörténik,

sürgős átmeneti rendelkezésre van szükség, oly irányban, hogy a negyvenszeresen felül eladósodott gazdáknek a védtettséggel kapcsolatos ügyei függőben tartassanak mindaddig, amíg az egyességi eljárás szabályozást nyer és ezáltal az érdekeltektől gazdák megóvassanak az elárveréstől.

Több képviselő is hangoztatta ezt a kívánságot az állami költségvetés tárgyalása alkalmával.

Egy kilogramm rézgálic 50 fillér

A földművelésügyi minisztériumtól nyert értesülésünk szerint a hazai rézgálicgyárakkal, valamint a kereskedői érdekeltségekkel történt újabb megállapodás értelmében, egy a hazai gyárak és ezek bizományosai, mint a kereskedők, a rézgálicot folyó évi május hó 1-től kezdve 1 métermázsás és annál nagyobb tételben történő vétel esetén métermázsánként 49 pengős árban lesznek kötelesek a szőlősgazdák részére kiszolgáltatni. Kereskedésekben és bizományosoknál 1 métermázsánál kisebb mennyiségekben, tehát kilogrammos tételekben való vásárlás esetén, a kereskedő és bizományos az elporlási veszteségért a kg-kénti 49 filléres egységárhoz kilogrammonként 1 (egy) fillért számíthat, vagyis kilogrammos tételekben való vásárlás esetén a rézgálic kilogrammonkénti ára 50 (ötven) fillér.

A fent megállapított métermázsánkénti 49 pengős ár ab gyártelep értendő. Ehhez az árhoz tehát hozzászámítható 4 százalékos fázisadó és az eladás, illetve a fogyasztás helyéig tényleg felmerült szállítási költség.

VILÁGKRÓNIKA

Április hó 30-án, hétfőn — hatvan esztendőös működés után — az osztrák parlament megszűnt létezni, hogy helyét átadja az új alkotmányban felépített kormányformának. A parlament mindkét háza ezen a napon tartotta meg utolsó ülését. Az új alkotmányt május hó elsején hirdették ki ünnepélyes formák között. Oroszország, Olaszország és Németország után most Ausztria is kikapcsolta a parlament intézményét.

Barthou francia külügyminiszter varsói látogatása után két napi tartózkodásra Prágába utazott. A francia államférfiu elutazásakor Benes cseh külügyminisztert „hü barátának” nevezte és különösen hűségéért mondott köszönetet, melyet Franciaország szívével és eszével viszonzoz. Franciaország és Csehország tehát még mindig elválaszthatatlan jóbarátok.

Suwich olasz külügyi államtitkár Londonban és a belga fővárosban: Brüsszelben folytatott megbeszéléseket a leszerelés kérdésében.

GAZDA ÉRDEK

Senki sem tagadhatja, hogy a gyáripár fejlődése agrárország szempontjából is örvendetes és különösen örvendetes, ha a gyáripár belföldön termelt nyersanyag feldolgozásával foglalkozik. Aggasztó azonban a fejlődés akkor, ha a nyersanyagot import utján szerzik be és ha a fogyasztóterület a gyáripárnak a vámhatáron belül van. Aggodalommal kell tehát tudomásul vennünk azt, hogy amíg a legfejlettebb textiliparral rendelkező Anglia ebben az iparágban 1931-től 1933-ig mindössze tíz százalékos fejlődést mutat, addig a mi textilgyáraink ugrásszerűen negyven százalékkal többet termelnek. Termelnek pedig egyedül és kizárólag nekünk, a szegény országnak, amelynek mezőgazdasági termelése 1929 óta 1819 millióról 996 millióra esett és ahol tizenhatmillió métermázsas mezőgazdasági terményért kell ruházati cikkeket vásárolni, hála a vámvédelemnek, amely nagyra növelte és a monopólium kényelmes páholyába ültette a textilipart. Böven el vagyunk árszótva hangzatos szólásokkal, teljes mértékben átérezzük az ipari termelés fontosságát, de megdöbbenve kell megállanunk annál a ténynél, hogy hetven százalékkal olcsóbban ruházódhatnánk, ha nem a saját gyáripárunk terményeit vásárolnánk, hanem egészséges versenyt engedélyeznénk a külföldi ipar számára, esetleg mezőgazdasági terményexportunk javára. Valamilyen egészségesebb áralakulást várunk és remélünk a római egyezménytől. Várjuk és reméljük, hogy ugyanakkor, amikor az az egész országban teng-leng a mezőgazdasági termelés, a kisipar és a kereskedelem, nem leszünk kénytelenek továbbra is egészségtelen konjunktúrahasznót, egész vagyonokat fizetni olyan gyáripári vállalkozásoknak, amelyek — enyhén szólva — tulságos mohósággal aknázzák ki azt a kedvező helyzetet, amelybe jutottak és amelyek nyomban legalább ötven százalékkal volna kénytelenek olcsóbbak lenni, ha a külföld versenyével épp úgy számolniuk kellene, mint ahogy számolni kénytelen ezzel a termelési költségeket is alig kigazdálkodni képes mezőgazdasági termelés.

A tollal való hadakozásnak legkényelmesebb módja kikapni valamely összefüggő parlamenti beszédből egyetlen egy mondatot és abból kivácsolni a tőkét lázas buzgalommal. Így tettek a mi tulzó liberális gazdaságpolitikusaink legutóbb Bud János volt miniszternek a költségvetési vitában elhangzott beszédével. Kiragadták a beszédnek egy mondatát, azt, amely úgy szólt, hogy a költségvetési egyensúly biztosításának legegyszerűbb módja az állami feladatkör szűkítése. Kiragadták ezt az alapjá-

ban véve helyes megállapítást tartalmazó mondatot és ráutve a volt miniszter egyéniségének tekintélybélyegét, most olyan formában hadakoznak, hogy lám, Bud János is megmondotta, hogy káros minden állami beavatkozás a magángazdaságba, következképpen elvetendő minden olyan terv és gondolat, amely irányított gazdálkodásról és más egyéb állami tevékenységről szól. Azt persze bölcsen elhallgatták a liberális gazdaságpolitika jelszóvagjai, hogy Bud Jánosnak ez a megállapítása ugynevezett normális gazdasági viszonyok uralkodásának idejére érvényes, nem pedig olyan időkre, amilyeneket ma

élünk. Vajjon mit kezdenének ma a jelszólovagok akár a legszabadabb szabadkereskedelmével, ha állami támogatás és diplomáciai előkészítés nélkül egy mázsa búzát, vagy egy kis malacot sem tudnának a határokon átszállítani? Vakilárma ez, kérem, amit az állami gyámkodás ellen folytatnak! Maga az állam volna a legboldogabb, ha nem kellene a gazdasági életbe beavatkoznia, mert ez azt jelentené, hogy visszatértek a régi jó idők. Mindaddig azonban a vaklárma csak olyan értékű és jelentőségű, mintha a bénák tiltakoznának a mankók és a műlábak ellen, mondván, hogy nekik arra nincs szükségük!

V. Gy.

A gazdák igen nagy érdeklődést tanúsítottak a mezőgazdasági bizottságok megválasztása iránt

Megszűnt a közöny: lendületes fejlődés vár a mezőgazdasági kamarákra

A mezőgazdasági kamarák legelső tagozatának a mezőgazdasági bizottságok tagjainak megválasztása április hó 15-én megtörtént. Bár a választások eredményéről pontos áttekintésünk még nem lehet, mégis örömmel kell leszögezni azt a tényt, hogy a falusi lakosság eddigi közönye a mezőgazdasági kamarai intézmény irányában megszűnt.

A régi választásokon — csaknem mindenütt — kizárólag a hivatalos listák alapján választottak azok a gazdák, akik hajlandók voltak a szavazóurnák elé járulni. Most nemcsak abból látszik, hogy a gazdatársadalom végre komolyan érdeklődni kezd legnagyobb országos érdekképviselete iránt, hogy igen nagy számmal járult a szavazóurnák elé, hanem abból is, hogy a hivatalos listákkal szemben igen sok helyütt ellenzéki listák indultak és a szavazást megelőzőleg komoly és mélyreható ülésezések folytak az egész országban.

A kamarai törvény szerint a községi és városi bizottsági tagok megválasztása után két héttel választják meg a járási bizottsági tagokat, majd utóbb két hét múlva a megyei bizottsági tagokat. Ezek közül kerülnek ki az öt körzeti kamarába (Győr, Kaposvár, Debrecen, Miskolc, Kecskemét) kiküldött tagok.

Ez az egész lépcsőzetes választási folyamat körülbelül június elejére ér

véget s csak akkor állapíthatjuk meg pontosan, hogy milyen rétegződésű lesz az Országos Mezőgazdasági Kamara. Az eddigi híradások szerint a sok régi bizottsági tag mellett nem egy helyen új és értékes embereket is választottak bizottsági tagokká, akiknek közreműködése már eleve biztosítani látszik azt, hogy a kamara ezután még nagyobb lendülettel folytatja majd a gazdatársadalom érdekében kifejtett nagy munkáját.

A kecskeméti mezőgazdasági szakiskola vándorgyűlése Ágasegyházán

Április hó 22-én az Ágasegyházi Gazdakör meghívására a kecskeméti mezőgazdasági szakiskola Ifjusági Gazdaköre Ágasegyházán vándorgyűlést rendezett, amelyre az iskola öt tanára, tanulóifjusága és több kecskeméti és vidéki érdeklődő utazott ki. Az érkezőket Fleischmann Oszkár gazdaköri elnök, földbirtokos és az ágasegyházi gazdák az állomáson mintegy husz koccsival várták.

Az üdvözlések után a résztvevők tanulmányi szemlét tartottak Fleischmann Oszkár jeles gazdaságában. A tanulmányi szemle után a résztvevők az iskolába vonultak, hol Fleischmann Oszkár megnyitóbeszéde után Aigner Gusztáv igazgató ismertette a mezőgazdasági szakoktatás célját, hivatását, mai jelentőségét. Értékes beszédét a vándorgyűlés követte, amelyen Balázs János, Kiss Ferenc, Pető Pál és Vecsei Sándor II. éves, Györki Ferenc, Bikfalvy Ernő, Horváth András, Kiss Károly és Szécsényi Károly I. éves tanulók szerepeltek szóraportatók és oktató előadásaikkal.

40 éve a világot uraló eredeti angol THE CHAMPION és Láng kerékpárokat havi 16 és 20 pengős részletre. Kerékpáralkatrészeket nagybani gyári árrban. Kűlső gumi 5.80, belső 1.50, pedál párja 2.50, sárvédők 1.50. Láng Jakab és fia kerékpárnyereskedés Budapest, József-körút 41. Képes árjegyzék ingyen!

Jobb árak biztosítását kéri a rozstermelő gazdák

A Alföld rozstermelő vidékei mozgalmat indítottak arra nézve, hogy a buzaár remélhető árválásával párhuzamosan a rozstermelésnek is kedvezőbb helyzetet biztosítsanak. Ebből a célból az elmúlt héten küldöttség járt a földművelésügyi minisztériumban, amelyet Kelemen Kornél országgyűlési képviselő vezetett.

Kelemen Kornél terjesztette elő a küldöttség kérését. A rozstermelő vidékek gazdái úgy érzik, hogy mostoha helyzetben vannak a buzatermő vidékek jobb sorsban levő gazdatársadalmával szemben. A rozs ára ma ab állomás 3 pengő, bolettával 6 pengő, az árpáé, tengerié és korpáé ugyanakkor 8 pengő. A rozs ára tehát minden termény ára alatt van. A rozstermő vidékek gazdái ma még a közterheket sem tudják fizetni. A megoldást abban látnák, ha a kormány eltörölné a 3 pengős örlési adót és szabaddá tenné a rozsliszt feldolgozását. Az új termésre pedig megfontolandó lenne, nem volna-e lehetséges külföldi mintára a rozs kötelező keverését elrendelni.

Kállay Miklós földművelésügyi miniszter az előterjesztett kérdésekre a következő választ adta:

— A rozskérdés nagyon nehéz ügy. Buzából sokkal nagyobb a feleslegünk, annak ára mégis emelkedik, a rozse pedig lefelé száll. Érdekes, hogy amíg a buzánál teljes mértékben érvényesül a boletta, a rozsnál annak értékéből mintegy levonódik. A lisztforgalmiadó valóban jobban terheli a rozst, a rozs örlése drágább, mint a buzáé és ezen segíteni kell. Ugy lá-

tom, meg kell állapítani a rozskészletet, mert nem szeretném, ha a spekulánsok részére tennék intézkedést. A kényszerkeverés elrendelésével sokat foglalkoztam, de igen nehéz az ellenőrzés és ellenállásra talált a közönség körében is. Ugyanekkor arra is kell gondolni, ha elrendeljük a rozs

keverését, egyidőben meg kell szüntetni a burgonya keverését (a rozskenyérbe nem lehet burgonyát tenni), már pedig a burgonya is fontos terméke a homokos vidékeknek. A kérdéssel alaposan foglalkozni fogok és minden lehetőt megteszünk, hogy segítsünk éppen a legszegényebb föld, a rozstermelő vidékek gazdatársadalmán.

A küldöttség a miniszter válaszát köszönettel vette tudomásul.

100—120 pengőt is megkereshet egy selyemhernyótenyésztő

Tavaly az állam közel négyszázezer pengőt fizetett ki gubókért

A statisztikáról általában azt hiszik, hogy nagyon unalmas tudomány, de ha az ember figyelmesen nézegeti a statisztikai kimutatásokat, az „unalmas” számsorokat, bizony sokszor talál olyasmit, ami nagyon érdekes és ami gondolkodóba ejti az embert.

Érdekes dolog például, hogy a statisztikai hivatal kimutatása szerint az utolsó tíz esztendőben évenként átlag tizenöt millió pengőt vittünk ki a külföldre selyemfonalért és hernyóselyemért. Ez a tizenöt millió pengő, amivel az ország külkereskedelmi mérlege minden esztendőben gyengül, olyan összeg, aminek a kivitelét könnyen el lehetne kerülni. A selyemtermeléshez nem kell külföldről nyersanyagot behozni, nincs szükség külföldi szakmunkásokra, sőt egyáltalában nem is kell szakmunkás, befektetés se kell hozzá és mégis jövedelmet

jelent annak, aki foglalkozik vele.

Nem mai keletű kérdés ez. Már a múlt század hatvanas éveiben elkezdtek a magyar selyemhernyótenyésztés propagandáját és a régi Magyarország idején igen szép sikereket értek el. Az ország megcsonkítása folytán az állami berendezések jórésze külföldre került, de alig egy-két esztendővel a trianoni békeparancs után a földművelésügyi minisztérium Országos Selyemtenyésztési Felügyelősége már ismét teljes energiával azon volt, hogy a magyar selyemhernyótenyésztést minél erőteljesebben fokozza.

Tagadhatatlanul szép eredményeket is értek el, hiszen a földművelésügyi minisztérium statisztikája szerint 1909-ben a mai Magyarország területén termelt selyemgubók sulya mindössze 391.027 kg volt, míg 1933-ban ugyanezen a területen 21.950 ter-

Minden jog fenntartva!

BOJTÁR VAGYOK...

Molnár Ferenc.

Lassan (rubato)

TORNAY KÁROLY.

1. Bojtár vagyok, mert annak is szünetem
2. De ha volna néhány ban-kóm megamnak.

Az a pámtól semmit sem örökös-tem
Piros szonnyat vennek a gálambomnak

Nincs is másom, mint a száraz kegyesreim
Tu-dom Is-ten, úgy ille-ne re-á-já

Jó i-zú, mert be-csü-let-tel ke-re-sem
Rá-bá-mul-ni még a nap is meg-all-na.

MOLNÁR FERENC csornai előfizetőknek a VASÁRNAP dalpályázatán első díjat nyert verse, melyet TORNAY KÁROLY zeneszerző megzenésített.

melő összesen 506.000 kg selyemgubót produkált. Ami pedig olvasóinkat valószínűleg a legjobban érdekli, ezért a félmillió kilogramm selyemgubóért a Felügyelőség 385.000 pengőt fizetett ki a termelőknek.

De ez az eddig elért eredmény még mindig kevés ahhoz, hogy Magyarország külkereskedelmi mérlegét az évi tizenöt millió pengős behozatali tételtől mentesítsük. Pedig a minisztérium mindent megtesz, hogy a selyemhernyótenyésztést fokozza; a Selyemtenyésztési Felügyelőségnek csaknem valamennyi községben van egy megbízottja, aki a gazdáknak a szükséges petéket, sőt a tenyésztéshez szükséges papirosokat is ingyen bocsátja rendelkezésére és minden szükséges utbaigazítással, tanítással el is látja őket.

Ezidén a Felügyelőség a napokban megkezdi a peték szétosztását, aki tehát foglalkozni akar vele, most még jelentkezhet. Reméljük, hogy azok, akik eddig nem foglalkoztak selyemhernyótenyésztéssel, ugyancsak megpróbálkoznak vele, mert *költséggel nem jár és minden pénz, amit a gubókért kapnak, a legjobb időben jön: az aratás előtt, amikor a gazdavalóság amagya sem bővelkedik tulságosan készpénzben.* A Selyemtenyésztési Felügyelőség kimutatása szerint nagyon sok olyan gazda van, aki 100—120 pengőt is kapott a gubókért.

Nem hisszük, hogy az a kis munka, amivel a selyemhernyótenyésztés jár, bárkit is elriasztana attól, hogy hozzákezdjen, hiszen ez nem is annyira munka, mint inkább játék, pepecselés, amivel a gyerekek is foglalkozhatnak. Lám, Németországban, *Nürnberg vidékén*, a falvak apraja-nagyja mind *gyerekjátékkészítéssel* foglalkozik, pedig a legtöbbször — már tudniillik a felnőtteknek — más foglalkozásuk is van és a gyerekjátékkészítésre csak szabad idejüket használják. És ez a vidéke Németországnak mindig jó módu volt, mert *játszva, ugyszólván munka nélkül szép pénzeket kerestek ezekkel a játékokkal.* Amit pedig a németek meg tudnak csinálni, azt mi is megcsinálhatjuk, mert a selyemhernyótenyésztés nemcsak pénzszerzési forrás, hanem szórakozás is.

Ime, így találkozik az állam érdeke az egyén érdekével. Ha rávetjük magunkat a selyemhernyótenyésztésre, évente tizenöt millió pengővel több marad az országban és emellett pénzt hoz azoknak, akik foglalkoznak vele.

Az egyke — egyse kérdés

A napokban ismét gyüleseztek. Szaktudósok, kiváló elméleti emberek. A faluról és annak nagy betegségéről: az *egykeről* volt szó.

Sok szép, lelkes beszéd esett. Mindenki elmondotta a maga mondókáját az újságok és az ország számára. A betegséget is megállapították, akárcsak egy orvosi tanácskozáson. A gyógyszerek felírásában azonban már homlokegyenest eltértek egymástól.

Egyetértettek mindnyájan abban, hogy a Dunántúl egy óriási területén, az ugynevezett *Ormányságban*, amely Baranyaszentlőrincről egészen Dráváig terjed, rettenetesen pusztul a magyar faj. Hangtalan, néma utcák és falvak szomorkodnak ezen a vidéken; nincs Istenáldás, nincs utánpótlás, az emberpalánták már zsenge hajtásukban elpusztulnak, mint a dércsipe virág. Nincs gyermek. Elnémult a kacaj, hiányzik a gyermekserceg, mert a szertelen vagyonghalmozás és az uraskodás teljesen tönkreteszi a népet. Az *egyke*, vagy már az *egyse* lett urrá ezen a vidéken.

Valamikor, — ezelőtt hat-hét évvel — amikor végigkocsiztam a pusztuló Ormányság falvait, az üres házak között azt éreztem, hogy meg kell küzdeni ezzel a pestissel is szörnyűbb veszedelemmel; mert hovatovább elterjedve, népünk fájának gyökerét rágja el. Mert nemzetpusztulás ez, ami ezen a vidéken megy. Lassu, de biztos halál, amely egymásután teszi üressé és kietlenné a rangos házakat. Penész a nemzet testén, amelyet ki kell égetni, amíg lehet. Akkor az egyik napilap hasábjain megkongattam a vészharangot.

— *Cselekedjünk gyorsan*, — irtam — *mert nyakunkon a vész.*

Megkongattam a harangot, mint a korhadó fakeresztek hőse. Az eredmény azonban semmimem lett. A *Sárköz* szinmagyar falvai tovább pusztultak. Van olyan község is, ahol az iskolába csak a tanító gyerekei járnak. A falu gyermektelen lett. Megdöbentő számokról írhatnék, hogy miként vált átokká az Istenáldás.

De nem teszem. Ezt ismeri — tudja mindenki. Hanem inkább egy-két olyan gyakorlati orvosszerre mutatok reá, amiről a mostani gyűlésen megfeledeztek.

Volt ott szó *telepítésről* is. Aki ismeri a helyzetet, az tudja, hogy a föld az egyik oka az egykének. Ezt pedig az Ormányságban szaporítani nem lehet, mert csupa arasznyi kisbirtokos-föld. Mivel a földet odavinni nem lehet, *vigyünk hát embert olyan vidékekről, ahol bőven van.*

A nagy olasz vezér: *Mussolini* is

azt csinálja. *Embert telepít a mocsarktól elhódított területekre, hogy új emberfák erősödjenek meg a nemzet talajában.* Tessék törvénybe iktatni az örökösödés korlátozását. Igaz, hogy ez belevágna a magánjogba. De itt már a nemzetről van szó. Az *örökösödés*, a *vagyonghalmozás* és a belőle fakadó *urhatnomság*, a *divatos öltözködés*, — főleg az asszonyoknál — ez az egyke egyik oka. A rut önzés. Munkanélkül, urasan, bricsesznadrággosan élni, vadászni, aktatáskával utazgatni — a bérbeadott birtokok jövedelméből. Ezt kell tehát megfogni. Mondja ki a törvény, hogy *a vagyon fölött az, akinek egy gyermeke sincs, csak 25 százalékban rendelkezhet, akinek egy van 50, akinek pedig több gyermeke van, az teljes joggal rendelkezik birtokával.* Az ilyenmódon fennmaradó birtokrészekre telepítsen az állam nagycsaládu földművesembereket.

Ez a törvény drákói szigorúságu lenne. De itt nem lehet ankétezni, szót fecsérelni, itt vaskézzel cselekedni kell. Ezt várja a nemzet *Gömbs Gyula* miniszterelnöktől, hogy ismert vaserélyével rendet teremtsen az egykés községek portáin is, hogy a halálozási arányszám ne emelkedjék, hanem csökkenjék. És mi hiszszük, hogy meg is cselekszi, mert fajtáját szerető magyaros lelke nem nézheti tétlenül a nemzet lassu pusztulását. Ez a kérdés a magyar faj fennmaradásának kérdése.

Egy új nemzedéket kell nevelni, amely a család fogalmát szentnek tartja és az új, fakadó embersarjakat nem fojtja el bűnös kézzel, hanem Istenáldásnak tekinti.

Az *egyházra*, az *iskolára* és a *közigazgatásra* óriási felvilágosító, apostoli munka vár az Ormányságban, amely a gyermeket, a fiatalságot előkészíti a családi élet szolgálatára.

SZEKERES LÁSZLÓ

Járási tisztii értekezlet Gyöngyösön

A gyöngyösi járás *Gröber Ferenc* dr. főszolgabíró elnöklete alatt, legutóbbi járási tisztii értekezletet tartott, amelyen résztvettek a járás községeinek vezetői, továbbá a gazdasági és ügyrendészeti felügyelők. A *Faluszövetséget Szekeres László* dr. főtítkár képviselte. Az értekezlet helyeslően vette tudomásul a Szövetség *német és olasz gazdasági csereakcióját*, majd behatóan foglalkozott az *artézikutak kérdésével*, továbbá a *földreformos földek árának leszállításával* és elhatározta, hogy felkéri a Szövetséget, támogassa illetékes tényezőknél a járás ezirányu felterjesztéseit.

MINDEN ÚJ

ELŐFIZETŐ

a falusi polgár táborát erősíti!

IGAZLÁTÓ

Utóbbi időben a liberális sajtó, no meg egy-két turbuzgó lapocská csupa merő csatagos a „*germán tenger hullámzásától*”, meg a „*sváb veszedelem*”-től és csodálkozz boldog Magyarországra! — a „*magyarság pusztulásától*”. Sőt ankéteznek is már szaporán a ráérők és mindezek betetőzéseül a Tisztelt Ház is hozzászólt a rendkívüli esethez.

Korunk nagy sorsfordulók kora. Kell, hogy erősen szemügyre vegyünk minden olyan erőt, vagy történést, mely életünk kockáját a halál, vagy az élet pontjai felé pörgeti. Nézzük először és sürgősen a „*germán veszedelmet*”.

Rövid az eset. A germán tenger csak vessé és hánytorgassa hullámaival saját medrében, ahogy neki tetszik. Az, ami Németországban történik, — mint Mussolini is mondotta — az Németország belügye, amihez — tesszük hozzá mi — az ég világon semmi közünk.

„*De a sváb veszedelem*” — harsogja a felbőszített közvélemény... Az pedig így kezdődik: akik ma Magyarországon felelőtlenül nemzetiségi kérdést teremtenek, még ott is, ahol nincs, vagy nem jól értelmezik Hungária eszméjét, vagy pedig, — ami valószínűbb, — bűnös szándékkal a maradék-Magyarország népei között az uszítás, a gyűlölet porát verik fel, hogy ne lássék az ő arcuk, az igazi ellenség arca, hogy két verekedő között ismét, mint szokás, a harmadiké legyen a kőnc.

Mert az igazság az, hogy Nagy-Magyarország nem nemzet-állam, miként Olasz-, vagy Németország, hanem *igenis a legszélesebb emberi demokrácia Magyarországa, a Szent Korona oltalma alatt egyesített minden magyarok svábok, szlovákok, szászok, vendek és ruthének országa.*

Hungária a területén élő, ezeréves sorsközösségben *egyvé* forrott minden népnek és nemzetiségnek, a jog és az emberi szabadságnak hazája. Aki ezzel ellenkezést hirdet, az *ellenség a revíziónak, ellensége királyi ezeréves Magyarországnak.* Azok a testvéreink, melyek kiszakadtak a Szent Korona testéből, saiat sorsukon tapasztalhatják lépésük helyes, vagy helytelen voltát. Mi nem akarunk üldözni senkit. Aki itt él velünk, azt megbecsüljük és szeretjük. Aki elszakadt, minden bosszu és harag nélkül, változatlan szeretettel visszavárunk. Hisszük a velünk hívőkkel, hogy ezeréves Hungária területéből leszakított, ide-oda kapesolt műállamok a történelem első viharára széthullanak s hogy az elvakult nacionalizmus rab-szolga a Szent Korona oltalma alatt ismét szabadságra ébrednek.

Ha külpolitikai szempontból nézzük a dolgokat, méginkább átláthatjuk, hogy milyen mérhetetlen károkat okoz a nemzetiségüldözés ostoba mániája a magyar ügynek. Mi magyarok, akik nem szününk meg elszakított testvéreink érdekében a világ lelkiismerete elé apellálni, mi tennők ugyanazt az itt élő testvéreinkkel? Mert a testvéreink vagy nem tudják, vagy nem kíváncsiak rá, hogy a nyugati és az utódállami sajtó naponta tele van a magyarországi nemzetiségi üldözéssel. Mit gondol rólunk a Szent Korona szabadságába visszavágyó nemzetiség, aki ezeket a híreket olvassa, vagy hallja? *Saját jól felfogott érdekeink azt kívánják, hogy a lehető legsürgősebben mondjunk le a nemzetiségek „megrendszabályozásáról.”*

Nem a magyarság itt a hibás, jól

tudjuk, hanem azok, akik a világháború magyar frontját kommunista maszlaggal szétszélesztették, akik a gyászos emlékü forradalom „*Minden a miénk!*” — kulisszái mögött átrágták életünk ereit, akik rettenve érzik, hogy az új Magyarország az ő számukra többé nem lehet Eldorádó, akik a derengő szemü magyarságot ismét meg akarják vakítani.

Paraszttestvéreim! Egy parancsot hagyott néktek Istenünk Fia: Szeresetek! Ezt üzenem néktek kiesiny falutokba, ne vegyétek be ezt az új áfiumát a halálbaszédítóknak, de szeretettel forduljatok falutok, határotok másajku népéhez, fogjátok meg szorosán egymás kezét és meglássátok, Magyarország boldogabb és nagyobb lesz, mint valaha!

SZÁMADÓ ERNŐ

Egy megváltozott közmondás:

Mindenütt rossz, de a legkevésbé rossz: otthon

A mai sivár időkben még a közmondások is megváltoznak. Valamikor úgy szólt a közmondás, hogy mindenütt jó, de *legjobb otthon*, ma már úgy mondják, hogy mindenütt rossz, de *a legkevésbé rossz — otthon.* Azokat az itthoni elégedetleneket, akik egyre csak azt hajtogatják, hogy sehol a világon nem olyan rossz, mint itt nálunk, szeretnénk egyszer elvinni a budapesti *kivándorlókat és visszavándorlókat védő irodába* és szeretnők megmutatni nekik a külföldről érkezett leveleket, amelyek mind azt igazolják, hogy mennyire nem rózsásak a viszonyok másutt sem, sőt hogy itthon még mindig jobb dolgunk van.

mintha vándorbotot vennénk a kezünkbe és kivándorolnánk akár Európa egyik-másik államába, akár Észak- vagy Délamerikába.

Külföldre szakadt magyarjaink panaszaikkal és ügyes-bajos dolgaikkal a védőirodához fordulnak vagy közvetlenül, vagy pedig a magyar konzulátus útján. És az a posta, amibe alkalmunk volt betekintést nyerni, több, mint szomorú. Egy-egy jalkiáltás minden egyes levél.

A kivándorlók között két kategóriát kell felállítani: a *régebben kivándoroltakat* s azokat, akik a *legutolsó két-három esztendő alatt kerültek ki a külföldre.* A régi kivándoroltak között természetesen számosan vannak olyanok, akik keserves munkával és nagy-nagy szorgalommal vagyont szereztek. Ezek természetesen ma is jól bírják magukat, s ha a honvágy hazahozza őket, mint pénzes *amerikások* érkeznek meg, akik attól teszik függővé, hogy itthon maradnak-e vagy sem, vajjon találnak-e nálunk megfelelő elhelyezkedést, vagy inkább vállalkozási lehetőséget. Magától értetődik, hogy nyitott kérdés, vajjon ezek az emberek, akik még a régi jobb világban kerültek ki a külföldre, ugyanannyi szorgalommal és ugyanannyi munkával mint odakünn, itthon nem értek volna-e el ugyanilyen eredményt? Talán igen, de a legtöbb esetben nem, mert a magyarnak, akár városi, akár falusi ember, régi rossz tulajdonsága, hogy *itthon kevésbé veszi komolyan az életet, mint odakünn az idegenben.*

Két és félméteres óriáskerék

Két német ifju csinálta ezt a két és fél méteres kereket, melyet aztán szülőföldjükről Berlinbe gurítottak egy kiállításra.

A másik kategória: a *legutolsó években kivándoroltak csoportja*, anélkül szomorubb képét mutat. Ezek már

a nagy gazdasági válság idején érkeztek ki Kanadába, az Északamerikai Egyesült Államokba, vagy Délamerikába. Pénzt nem vittek magukkal, hogy ott földet vásároljanak, vagy valamihez kezdjenek és rendszerint lelkiismeretlen ügynökök csábították ki őket azzal, hogy odakint jól fizetett munkát kapnak. És mi lett az eredmény? Kanada már 1929 óta *ugyszólván egyáltalában nem enged be külföldi munkást, még mezőgazdasági munkást sem.* Ezek az emberek tehát legnagyobb részben a délamerikai államokba kerültek, egészségtelen, trópusi, mocsárlázás vidékekre, ahol a mezőgazdasági munka más, sokkal megerőltetőbb és sokkal rosszabbul fizetett, mint az északi államokban, s még ezt a munkát is leginkább *négerrel* vagy *sárgákkal* végeztetik, mert ezek az *elképzelhetőnél is olcsóbb pénzért dolgoznak.* Odaszakadt magyarjaink legfőképpen az ut- és vasutépítésnél találtak munkát: *éhbéért, gyilkos hőségben, idegenben, ugyhogy egy-két esztendő alatt többet fogyasztottak erejükből, mintha itthon tíz évig dolgoztak volna.*

De amíg volt munka, addig még csak megjárta. A munkaalkalmak azonban elfogytak és ekkor megkezdődött az *ottani magyarok könyörgő processziója a legközelebbi magyar konzulátushoz.* És reá kell mutatnunk arra, hogy egész Európában csupán egyetlen állam van, — és az *Magyarország* — amelyik nem feledkezik el külföldre szakadt fiairól és ha csak egyetlen lehetőség kínálkozik reá, *ugy államköltségen lehetővé teszi hazatérésüket.*

*

Erről beszélnek a védőirodához érkezett levelek. Ezt mondják el azok, akik hazatértük után felkeresik a védőirodát, hogy megköszönjék a segítségét. Még valamit meg kell említenünk. A védőiroda legjobb munkatársai odakint azok a magyarok, akik már évek óta külföldön élnek. Meg kell dicsérenünk őket: *ezek az emberek igazán mindent elkövetnek, hogy a kiérkezett magyarok elhelyezkedésénél segítségükre legyenek.*

J. J.

ELADNÉK:

Eladnék 2 darab *eséplőszekrényt*, 54 colosak; egyik Schlick-Nicolson faromás, a másik magyar állami gépgyár gyártmányu vasrámás; mindkettő üzemképes. Cím: *Pluhár Pál, Medgyesegyháza, Kossuth-tér 15., Csanád-m.*

Eladnék 9 nagy Hungária-kaptár *méhet* 35 pengőért; egy darab 23×28 cm méretű *mülepprészt* 38 pengőért; *mülepét* kilogrammonként 4.20 pengőért; egy darab kis Boconádi, 4 keretes *mézpergetőt* 60 pengőért. Cím: *Hock Sándor, Ajka, Veszprém-m.*

VENNÉK:

Vennék 10–30 darab *eseresnyefadeszt* 25 mm-est, 20–35 cm szélességben, vagy eserebe kívánt asztalosárut adok. Cím: *Hock Sándor, Ajka, Veszprém-m.*

Vennék *parlagi galambot*; egyszínű sötétkéket, vagy feketét; öreg; jó repülőt, bármilyen mennyiségben. Árajánlatot kérek. Cím: *Ferencz József, Turkeve, Szolnok-m.*

Vennék használt, de jó állapotban levő 12, vagy 13 soros, bármilyen gyártmányu *vetőgépet* és használt *szeckavágót* (kézit); árajánlatokat leírás és ármegjelöléssel az alanti címre kérek: *Kisnémet János köri jegyző, Jászberény, Hajtanyája.*

A cigánykérdés

A VASÁRNAP március hó 11-én megjelent 10-ik számában cikkeket közöltünk a *cigánykérdésről*, ismertettük *Vass Mihály* perkátai bíró javaslatát és olvasóinktól hozzászólásokat kértünk a kérdés megoldására vonatkozólag.

Felhívásunkra *Kovács Ferenc mát-raszelei* olvasónk arról értesített bennünket, hogy *Vass Mihály* javaslatát tekinti legcélszerűbbnek.

Szabó Ernő bükki előfizetőnk azt tartja legalkalmasabbnak és legemebribb eljárásnak, hogy a *cigányokat* helyezzék el *gyűjtőtáborokba* és *kényszermunkával* foglalkoztassák őket. Ha azonban fékezhetetlen természetüknél fogva itt sem boldogulnának velük, *ugy elkerülhetetlen lenne a sterilizálás (megtalanítás).*

Ifj. Bauer Mihály vértessacsai olvasónk is a gyűjtőtábor mellett foglal állást és gondoskodik arról, hogy a cigányokkal köz munkát végeztessenek.

A cigánysecsemőket — az elválasztás után — anyjuktól elvonná, magyar nevet adna nekik és erre a célra szolgáló intézetben neveltetné a gyermekeket. A nevelési idő letelte után tíz esztendőre munkába adná őket. Ilyen módon hasznos polgárokká lennének.

Ifj. Benke Boldizsár (Homok) szerint csak a megtalanító műtét jöhet számításba, mint gyökeres megoldás. Csúpan néhány műtetre lenne

szükség, mert ezután a cigányság *ugy kiszaladna az országból*, hogy irmagja sem maradna! A műtétet *leánygyermekeken* hajtáná végre.

Csipszer Károly ábrahámhegyi olvasónk a gyűjtőtábor és a kényszermunkát ajánlja; a cigánygyermekeket egy—másfél éves korban elvonná a szülőktől és állami nevelésben részesítené őket; származásukról, természetesen, semmit sem volna szabad tudniok; így összeolvadnának a magyarsággal és dolgos polgárai lennének az országnak.

Varga János (Pellérd) *ugy véli*, hogy ha a cigányok eddig megélték köztünk, ezután is megélnék; ha pedig egész Európában megunták őket, van elég lakatlan sziget, internálják oda valamennyit!

Földrengés Esztergomban és környékén

Április hó 26-án délután 6 órakor *Esztergomban* földrengést észleltek. A földlökés oly erős volt, hogy a házak kéményei ledőltek, vagy megromogálódtak, a házak falai pedig megrepedeztek. Téglák és vakolatdarabok hulltak az udvarokra és az utcákra. A barátok templomán álló kőszobor feje lezuhant. A földrengés pillanatában földalatti morajlás is hallható volt. A lakosság rémülten az utcára futott. Emberéletben nem esett kár. A *földrengés 3–4 másodpercig tartott.*

A földrengést a Duna balpartján elterülő részekben is érezték, különösen *Párkány* környékén.

12 nemzet lovasai vesznek részt a kiscigazda távlovaglason

A Magyar Gazdák Országos Lovas-egyesülete vitéz nagybányai *Horthy István* országos elnök vezetésével az idén is megtartja hagyományos *kiscigazda és levente távlovaglását.* A lovaglás az idén valószínűleg június 2-án kezdődik a következő utvonalon: *Hatvan, Kálkápolda, Kompolt, Mezőkövesd, Sarud, Tiszaderzs, Tiszaszentimre, Kunmadaras.* Innen a Hortobágyot fogják a lovasok felkeresni, ahol két napot töltenek és ezalatt a külföldi résztvevőknek bemutatják a solymászatot és az agarászatot. Majd bevonulnak *Debrecenbe*, ahol részt vesznek az Országos Sporthét keretén belül rendezett lovasnapokon. Debrecenből a következőképpen alakul a távlovaglást utvonala: *Balmazújváros, Hajduböszörmény, Nagykálló, Kállósemjén, Nyíregyháza, Tokaj, Szerencs*, ahol maga a lovaglás befejeződik.

A távlovaglason a következő külföldi nemzetek lovasai vesznek részt: *német, angol, eszt, holland, olasz, finn, osztrák, amerikai, lengyel, lett és svéd.* A külföldiek között számos ismert hólgylovas is van.

MÉHÉSZKEDJÉK

A méhészetet kényeret ad! A méhészetből vagyont gyűjthet. A méhészetet a legjobb nyugdíj!

MÉHÉSZETI

eszközökről árjegyzéket, szaklapból mutatóvány számot kívánatra ingyen küld a

„MÉH“

A Magyar Méhészek Értékesítő Szövetkezte Budapest, V., Arany János-utca 1. szám.

Mézet, viaszot a legmagasabb napi áron állandóan vásárolunk.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A tavaszi fagy

ellen nem kell védekezni akkor, ha borus az időjárás, mert a földről kisugárzott meleget a felhők visszaverik, sem akkor, ha szeles az idő, mert ilyenkor a növényből kisugárzott meleget a szél által odavitt, még le nem hült levegő pótolja. Kisebb növényeket úgy védhetünk meg a fagy ellen, ha azokat bármiféle rossz hővezető anyaggal, például újságpapírral lefedjük. Nagyobb növények, így gyümölcsfák védelmére legáltalánosabb módszer a füstölés. Füstölésre az eddigi tapasztalatok szerint legalkalmasabb a kőszénkátrány és a nyers naftalin, különösen pedig a két anyagnak keveréke 1:3 arányban. Igen hatásos, azonban aránylag drága füstölőanyag a nyers naftalinnal átítatott tőzeg. Ezeket az anyagokat lehet sekély gödrökben is elégetni, célszerűbb azonban, ha erre alkalmas tartályokba öntjük, melyek fölött 20 cm magasságban vízszintes tető van, amely a füst fölé áramlását megakadályozza. Lehet a füstölést még vizgőzzel is kombinálni olyan módon, hogy a füstölő tűz fölé dróthálón nedves szalmát helyezünk. A füstölőknek egymástól 10—15 méterre kell lenniük. A legnagyobb hideg napfelkeltekor szokott mutatkozni, miért is a füstölésnek éjfél után 1—3 óra között kell megindulni és 5—6 óráig kell tartani.

A gyapju megfelelő nyírása és zsákolása

A gyapju ára döntő befolyást gyakorol az, hogy hogyan eszközöltük a nyírást és zsákolást. A nyírás idejének közeledtével tehát helyénvaló lesz a gyapjukereskedők és textilgyárosok kívánságaival megismerkedni.

Mielőtt a nyírást megkezdjük, minden juhról vágjuk le a koloncokat és a durvább bélsárrögöket, trágyadarabokat, hogy ezek véletlenül se kerülhessenek a gyapjuszákokba. A koloncok kimosandók és a belőlük kimosott gyapjufürtök a „hasláb”-ba teendők. A lenyirt gyapju a következő csoportosítással zsákolandó:

1. *Szingyapju.* Ide tesszük a bundának azt a részét, melyet a nyakról, továbbá a törzs felső és oldalsó felületéről nyirtunk le.

2. A szingyapjun kívül álló bundarészek a *hulladékba* kerülnek. Ez három részre oszlik:

a) *Fehér hulladék.* Ide teendők a homlokról, a farokról lenyirt és a szingyapjuba került bundák széléről lehullott fehér színű fürtök.

b) *Hasláb.* Ebbe teendők a hasról,

a lábokról, a végbéltájáról lenyirt (Brand) részek, valamint a szingyapjuba került bundák széléről lehullott sárga színű fürtök (sárga hulladék).

c) *Takarmányos.* Ide teendők a feltűnően pelyvás, törekes, bogácsos, stb. bundarészek.

Zsákolás előtt a *bundákat engedjük kiszáradni*, mert a nedvesen zsákolott gyapju megmelegszik, megsárgul, rugalmasságát és erejét veszíti. A kereskedő csak belemarkol a zsákba, máris megállapítja, hogy a kellő száritás elmaradt és azonnal 10—20%-kal alacsonyabb árat ígér a gyapjuért. A zsákokat ne tömjük túl! Ha egy zsákba 100 kilogrammal többet tömjünk, akkor a gyapju megfűled.

A megtöltött zsákokon jelöljük a tartalmat. Így a szingyapjunál A (anya), T (toklyó), Ü (űrű), hulladéknál FH (fehér hulladék), HL (hasláb), TAK (takarmányos) betűkkel.

A gyapjueladásnak legjobb módja az *árverés*, mert itt több vevő versenése folytán nagyobb ár érhető el. A magyar gyapju egyetlen árverését július elején Budapesten rendezzi a földmívelésügyi miniszter megbízásából a *Futura Rt.*

Melyek a kertben nélkülözhetetlen védekezőszerek?

Röviden ismertetjük azokat a védekezőszereket, amelyek a legkisebb házikertben is feltétlenül szükségesek. Közülük is a házilag elkészíthető, ezért olcsó, de mégis jó hatásúakat soroljuk fel.

Eredményt csakis akkor várhatunk a védekezéstől, hogyha 1. a *védekezést megfelelő időpontban alkalmazzuk*; 2. a *védekezőszert gondosan készítjük el*; 3. *jó permetezőgéppel permetezzünk.*

A permetező-védekezésnél külön anyaggal védekezünk a gombabetegségek és külön a rovarkártevők ellen. Azok az anyagok, amelyek nagyon jó hatásúnak bizonyulnak a gombabetegségek ellen (pl. a rézgálic), hatástalanok a rovarokra és fordítva. Vannak ugyan gyárilag készített permetezőszerek, amelyekben mindkét irányú hatóanyag (a rovarok és gombák ellen) egyesítve van, de ezek drágábbak. Mi magunk is összekeverhetjük a kívánt kétféle hatóanyagot, például a *bordói-lébe* a *mészszarént*, de egyébként ezek összekeverése nem ajánlatos, mert esetleg a keverés egyik szer hatástalanságára vezet. Nyugodjunk tehát bele a kis munkatöbbletbe és permetezzünk inkább kétszer egymásután, külön a gombabetegség és külön a rovarkártevő ellen. A védekező

eljárásokat ezért két részre osztjuk: a *gombabetegségek* és a *rovarkártevők* elleni védekezésre.

A lisztharmat kivételével valamennyi gombabetegség ellen a legjobb és legolcsóbb (házilag előállítható) szer a *bordói-lé*. Lisztharmat ellen legmegfelelőbb a *kénporozás*.

A rovarkártevők közül a rágórovark legnagyobbról részét (például a hernyókat) *gyomorméreggel* (például arzén) mérgezzük. Tekintve, hogy a *szivórovark* (például levéltetvek) nem a levelek felületéről, hanem annak mélyebb rétegeiből táplálkoznak, így ezekhez gyomorméreggel nem férhetünk hozzá, hanem ehelyett a testükre ható *bőrméreggel* (például nikotin) irtathatjuk őket.

A fa kérgén megtelepedett rovarkártevők (paizstetvek, lepkepeték, bábok), téli időben valamely *kátránykészítménnyel* szokták irtani, Sajnos, ilyen szert házilag nem állíthatunk elő, vásárolva pedig jelentéktelen összegbe kerül. E helyett *kaliforniai levét* (mészkenélé) használjunk. Gondosan végrehajtva ezzel is megfelelő jó eredményt érhetünk el, sőt e szer még bizonyos gombaölő hatása révén is figyelmet érdemel. Itt jegyezzük meg azt is, hogy a *nikotint* csakis tavasztól őszig használhatjuk, mert hidegben hatástalan. A *kátrányos szereket* pedig csakis lombhullástól rügyfakadás előttig használhatjuk. Ezzel a legfontosabb permetező-védekező szereket fel is soroltuk, most pedig nézzük, hogy általában mit kell a permetezéseknél szemünk előtt tartani. Ha úgy a gomba, mint a rovarkártevők ellen kívánunk permetezni, akkor mindig előbb a gombaölő permetezést végezzük el. (Ezt a téli per-

A hódmezővásárhelyi magy. kir.

mezőgazdasági szakiskola

folyó évi október hó 1-én kezdődő kétéves tanfolyamára pályázatot hirdet. Az iskola célja gazdák és bérlők fiainak gazdasági kiképzése, valamint uradalmak részére altisztek nevelése.

Ezenkívül az iskola sikeres elvégzése kis tejipari üzemek vezetésére is képesít.

Egy évre fizetendő összes díj 260 pengő, melyért az iskola tanulóotthonában teljes ellátás is jár. Az összeg több részletben is fizethető. Sokgyermekes családokból származók és szegénysorsu szülők gyermekei részére igen kedvezményes és ingyenes helyek is vannak. Felvehetőek 17-ik életévüket betöltött, legalább négy elemi osztályt végzett ifjak.

Személyes vagy írásbeli megkeresésre bárkinek szívesen nyújt felvilágosítást az igazgatóság.

metezéseknél is be kell tartani.)

A nikotinnal, bordói lével, a méz-kénlével, illetőleg ehelyett valamely kátránykészítménnyel mindig csurgásig kell permeteznünk, mintha megakarnánk vele mosni a fát. A többi permetezést, de különösen az arzénes szerekkel eszközöltet, finom ködszerűen kell elvégeznünk (magasnyomású permetezőgéppel), hogy a leveleken a permet össze ne folyjon és le ne csepeghessen a földre, mert az ilyen permetezés hatástalan marad. A permetezést mindig a fa csucától kiindulva kezdjük meg. Permetezés közben ügyeljünk arra, hogy a levelek fonákját (alsó felületét) is érje a permet, mert főleg itt vannak a növényi élősködők.

Mindennemű permetezést meg kell ismételnünk, ha azt röviddel a végrehajtás után lemosa az eső (a kátránykészítményeket nem mossa le az eső.) Nedves (megázott) fát sohase permetezzünk! Szeles időben lehetőleg ne permetezzünk, mert ez anyag-pazarlással jár!

A téli permetezést csakis fagypont feletti hőmérsékletnél végezzük el.

A nyári permetezést ne végezzük délből, a napnak legforróbb szakában!

Borpiaci helyzet

A belföldi fogyasztás határozott javulásának jeleit látjuk még Budapesten is. Egy hét óta megindult ország-szerte a májusi költözködés, mely különösen Budapesten 8—10 napon át sok ezer embernek ad jó keresetet és a nehéz testi munkával járó hurcolkodások fátalmait az ugynevezett csomagoló (pakker) emberek *rendszertekintélyes mennyiségű bor fogyasztása mellett* pihenik ki.

Jó néhány vagon bort szív fel Budapesten ez a körülbelül 7000 család megmozdulásával járó munka. A vidéki gazdasági munkálatok ugyancsak emelkedőben vannak, itt a gyümölcsfa-permetezés, kertészkedés ideje, tehát elég jó kilátásokkal indul a tavaszelejei borfogyasztás. A legutóbbi héten körülbelül 6350 hl, jórészt urasági bor cserélt gazdát 2.2—2.4 filléres fokonténi áron, de törtétek eladások jóval magasabb árakon is. A Nemzetközi Vásár — immár igen népszerűvé vált — borkiállítás és bormérése szintén nagymértékben hozzájárul a magyar borok népszerűsítéséhez és fogyasztásának fokozásához.

Nálunk még mindig elég alacsony a fejadag más borteremelő államok fogyasztásához viszonyítva; helyes propagandával és a borban levő értékek ismertetésével, még lényegesen emelhetjük saját nemzeti borfogyasztásunkat.

IRSAI M. JÓZSEF

Mutasd meg
szomszédodnak is
a **VASÁRNAP**-ot!

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Kiránduláshoz való felszerelés

Sűrűszövésű zsákvászonból házilag is készíthetünk *hátizsákot*, melybe kisebb kirándulásokra való minden holmit elhelyezhetünk. A vásznat előbb kimossuk, hogy később össze ne ugorjon, s azután állítjuk össze hátizsáknak. Szabunk két egyenlő lapot és egy olyan hosszu, 15 centiméter széles csikot, hogy a két lapot három oldalról összefoglalhassuk vele. A lapokat erős cérnával, kettős varrással erősítjük egymáshoz, majd jó hosszu, kettősen összevarrott keskeny csikot készítünk tartószijnak. A tartószij bekapcsolására kis hurkokat varrunk a zsákra.

Élteltartó doboznak erős kartonpapirdobozt használunk, melyet belül viaszosvászonnal vonunk be. Néhány lyukat verünk rajta, hogy zsineggel átfűzhessük, nehogy az ételnemű kihulljon belőle a hátizsákba. Alumínium, vagy cellulózepoharat mindig vigyünk magunkkal.

Kiránduláshoz olyan ruhát viseljünk, melyet nem kell tulságosan kimeálnunk, s jól, könnyen mosható, vasalható. Legalkalmasabbak a nyersvászonból, burettből készült öltözékek, vagy vászonalj ingbluzzal és színes nyakkendővel. A kirándulóruhán mindig legyen egy-két zseb, ahová a zsebkendőt, órát, zsebkést és más apró holmit elhelyezhetjük. A zsebek begombolhatók legyenek. Nyári melegekben se feledkezzünk meg arról, hogy kis flanelkabátját, vagy horgolt pullovert vigyünk magunkkal, mert az esték hűvösek és napközben is jöhet zivatar, amikor elkel a melegbe holmi. Régi, elkopott ingbluzainkat ilyen alkalmakra kitünően felhasználhatjuk egy mellénykével, mely

vagy a szoknya anyagából, vagy színes flanelből készül.

Egyszerű szabású munkakötény

Jól mosható kartonból készítjük, melyből kétszer annyit veszünk, mint amilyen hosszúra akarjuk varrni a kötényt. Semmiféle szabás nem szükséges hozzá; az anyagot hosszabban kettéhajtjuk, a nyaknál négyszögletes kivágást csinálunk és deréktáján az első és hátsó laphoz is kétoldalt megkötésre való pántot varrunk. Ha rendszeres ruhában vagyunk felöltözve, s valami dolgunk akad még, akkor is gyorsan magunkra kaphatjuk ezt a munkakötényt, a nyakkivágáson bebujunk s előbb az első lapot kötjük meg hátul, aztán a hátsó lapot elől csokorba. Két zsebet is varrhatunk rá.

Ételreceptek

Sóska leves. 30 deka sóskát kevés zsirban párolunk. Ha a leve már elpárolgott, meghintjük 5 deka liszttel, először fél liter hideg tejjel felöntve simára keverjük, azután vízzel vagy esontlével felhígítva s megszóva, felfőzzük. Tálaláskor egy kanál tejfelt adunk hozzá. A forró levesbe személyenként egy egész tojást szoktak beleltni.

Vegyes tavaszi főzelék. Egy kiló zöldborsót petrezselymes zsirban, kevés cukorral, sóval meghintve, puhára párolunk. Fél kiló sárgarépat darabokra vágva, $\frac{3}{4}$ kg kalarábot csikokra metélve, ugyanigy megpárolunk. Ha mindhárom zöldségféle megpuhult, összeöntjük, picit liszttel meghintjük és vízzel feledgedve, főzeléksűrűségűre főzzük.

Káposztás palacsinta. 30 dekagramm liszt, 2 tojás, só és kevés tejjel sűrű palacsintátészta készíthetünk. Ha szép sima, belekeverünk előzőleg megpirított és kihűtött káposztát. Palacsintásítóban forró zsirban kétfold vastagságu palacsintákat sütünk és összegyöngyölve, forró tálaljuk.

Apró jó tanácsok

Kiültetésre alkalmas az a palánta, mely erőteljes, zömök külsejű és 3, legfeljebb 5 levéllel bír. A megfásodott tövű, vagy a tulsűrű vetés miatt vékony száru, csupasz, karógyökerű (hajszálgökökerekkel nem bíró) palánta talán megered, de az átültetést nagyon megsínyli, fejlődésében visszasesik és könnyebben fásodik meg a szárazság beálltával.

A gépszijak addig tesznek jó szolgálatot, míg ruganyosak és hajlékonyak. Ruganyosságukat megszünteti az a sok por és egyéb piszok, mely a sulybelső (futó) felületére száll s amelyből ott a kerék nyomására egy sima, fényes, kemény kéreg képződik. Ezért ajánlatos a tömegmunka (cséplés) elvégzése után a szijbelső feléről ezt meleg vízzel — alapos dörzsölés közben — eltávolítani, azután a zsír külső felületét szíj-zsírral (2 rész marhafaggyu és 1 rész halzsír keveréke)

bedörzsölni, majd meleg helyiségben megszáritani. Ha így kezeljük a gépszijat, akkor az mindig rugalmas, hajlékony marad és hosszu ideig használható. Egyes szakférjak a helyesen kezelt szíj élettartamát 10—20 évre becsülik.

A cukorrépa a takarmányrépától megkülönböztetni a magomolyagok alapján lehetetlen. Nehéz különbséget tenni a kibúvást követő hetekben is. De már a levézet erre biztos alapot nyújt. Így a cukorrépa levelei kisebbek, mindig fodrosabbak, a levél színe zöldebb, a levélnyel világoszöld, ezzel szemben a takarmányrépa levelei nagyobbak, inkább simák, színük kékes árnyalatu, zöld és gyengén viaszos bevonatúnak látszik, a levélnyel barnás árnyalatu zöld színt mutat. A cukorrépa levelel kisebbek, mindig fodrosabbak, a levél színe zöldebb, a levélnyel világoszöld, ezzel szemben a takarmányrépa levelei nagyobbak, inkább simák, színük kékes árnyalatu, zöld és gyengén viaszos bevonatúnak látszik, a levélnyel barnás árnyalatu zöld színt mutat. A cukorrépa levelel kisebbek, mindig fodrosabbak, a levél színe zöldebb, a levélnyel világoszöld, ezzel szemben a takarmányrépa gyökének többnyire egynegyed-egy-harmad része kiáll és a levélkoronát viselő rész többnyire kupalaku.

H I R E K

A gyulai gőzmalomba...

A gyulai gőzmalomba öröltem,
Amikor a galambom mégismerem.
Szőke haja, kedves szava meghatott,
Legényszivem szerelemre gyulladt.

A gyulai Körös partján sétáltunk,
Amikor az első csókot váltottuk,
Fűzek alján lágyon zsongtak a habok,
Kedves rózsám, én a Tiéd maradok...

Irta: SZILÁGYI FERENC
(Békéscsaba)

Sárgult imakönyv

Hőfűhár kis szegfű, elhervadt virá-
gom,
Magányos utamat csak tevéled járom,
Hervadt fehér szegfű, lánynev, s
rajta könnye,
Sárgult imakönyvébe...

Árnyas kis falunkban, ha még egy-
szer járok,
Vadszölös ház előtt fáradtan megállok,
Ablakába teszem sárgult imakönyvem,
É ráhullatom titkon anyai fájó köny-
nyem,

Minden fájó könnyem...

Irta: TÁOR ISTVÁN
(Csepel)

Filléres gyorsvonatok. A MÁV igazgatósága közli, hogy legalább 500 utas jelentkezése esetében május hó 6-án, vasárnap, illetve május hó 10-én, Áldozócsütörtökön, a következő filléres gyorsvonatokat indítja: Május hó 6-án vasárnap: 1. *Bajáról Pécsre* (csatlakozással Szekszárd felől). Az egységes menettérti jegy ára 2.40 pengő. — 2. *Székesfehérvárról Pécsre*. A menettérti jegy ára 4.20 pengő. — 3. *Győrből Alsóörsön át Tapolcára* (lakáskereső vonat). Ez a vonat a balatonmenti állomásokon és megállóknál megáll. Az egységes menettérti jegy ára 2.60 pengő. — 4. *Debrecenből—Gyöngyösré* (Szolnokon át). A menettérti jegy ára 3.60 pengő. — Május hó 10-én, Áldozócsütörtökön: *Pécs és Kaposvárról—Fonyódra* (lakáskereső vonat). A menettérti jegy ára Pécsről 3.60 pengő, Kaposvárról 2.20 pengő.

Kormányzói kitérítések. A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére *Goldschmidt* József járási tüzrendészeti felügyelő, csákvári lakosnak sok éven át kifejtett buzgó munkássága elismeréséül nyugalmabavonulása alkalmából az V. osztályu magyar érdemkeresztet, *Blatnyák* Andor gönci postakiszegítőnek és *Szobota* Ferenc karácsondi lakosnak pedig önfeláldozó magatartással véghezvitt életmentésért a magyar bronz érdeméremet adományozta.

Merényleteket akart elkövetni egy anarchista társaság. A budapesti főkapitány-ság megtudta, hogy néhány hét óta titokzatos emberek merényletekre készülnek. A szálak Zuglóba vezettek. A Lipót-vár-utca 42. számú ház mellett lévő üres telken egy fabódé áll, amelyben szerelőműhelyt rendeztek be. Ide, a bódé-műhelybe járt *Takó* Ferenc 30 éves lakatos és *Féja* János 30 éves szerelő. Van még egy társuk is, *Rácz* Géza 46 éves villanyszerelő. Napokig tartó megfigyelés után a rendőrség rajtaütött a bódében dolgozó titokzatos embereken, akik éppen pokolgépet szereltek össze. *Féja* János és *Takó* Ferenc szélsőséges forradalmi csoport-hoz tartoznak, *anarcho-kommunistának* mondják magukat és az volt a céljuk, hogy a bombamerényletekkel izgalmat s félelmet keltsenek a polgárság körében. Munkájuk már egészen előrehaladt és készen álltak a merényletekre. Az első merényletet május elsején akarták elkövetni, egy középület előtt tervezték a robbanást.

Hivatalvesztésre ítélték a hóhért. *Kovács* János állami ítéletvégrehajtót szabadság megsértése és magánosok elleni erőszak miatt vonta felelősségre a bíróság. A személyi adatok ismeretése során kiderült, hogy *Kovács* János büntetett előéletű, mert lopásért egy ízben 3, sikkasztásért 5 napra és egy hónapra volt elítélve. A kispesti járásbíró *Kovács* Jánost 8 napi elzárásra, mint főbüntetésre, 50 pengő pénzbüntetésre és három évi hivatalvesztésre ítélte. Az igazságügyminisztérium *Kovácsot* azonnal elbocsátotta állásából és most üres a hóhéri állás.

Az első magyar okleveles uszómesternő. Képünk *Káldor* Erzsébetet ábrázolja, aki a napokban vizsgázott le és most uszómesternő a Császár-fürdő uszodájában.

SZIVÁRVÁNY

Tavaszi álmok

A szél megállt. Az égről tiszta tekintettel ragyog a nap. Olyan őszinte, kel-
ves, meleg-bolondos, hogy minden élő szí-
vébe belecsókolja az örömet.

Az orgonabokrok virágoznak már s a bokor mellett padon édes meregessel sütteti magát egy kisleány. Arcát a nap felé fordítja, mintha mondaná neki:

— Csókolj!

A nap csókolja, forrón, tüzesen. A kisleány engedi.

Tőle rézsut, az ellenkező oldalon egy diáksapkás fiu pihen. Könyv van a kezében. Olvas. Háttal ül a napnak, hogy árnyéka a könyvére essen s a világosság ne bántsa szemét. Nem látják egymást, nem tudnak egymásról.

A kislány mosolyog, bizonyosan ártatlan emlék suhan át lelke előtt. A fiu homloka ráncba verődik, bizonyosan a közelgő vizsgára gondol. Így ülnek sokáig. Aztán a fiu felnéz a könyvből. A leány magához tér. Csak most veszik észre egymást. A szemük találkozik. Aztán a fiu megint olvas, a kislány megint sütteti magát. Majd megint összenéznek.

A leány megigazítja ruháját. A fiu a sapkáját. Valami zsidobongani kezd a szívük táján s mikor sokára a leány távozik, egy pillantást vet a fiura. A fiu is feláll.

Messziről követi a leányt, néha belenez a könyvbe, úgy tesz, mintha olvasna.

Másnap megint találkoznak a padon. Aztán megint. Aztán mindennap. Nagyon szerelmeseik. Lelkük a szemükben remeg. A fiu mindennap elkiséri távolról a leányt és mindig úgy tesz, mintha olvasna. A leány a kapuból visszánéz, aztán eltűnik.

Ennyi az egész. Soha egy szót nem váltanak, sohase tudják meg, hogy kicsodák.

És mulik az idő. A diáksapkás fiuból férfi lesz, a kislányból ézústhaju nagyanya és néha forró nyáron, amikor az égről meleg, tiszta tekintettel ragyog le a nap, eszébe jut valami. Egy d'áksapkás, bolondos, édes-szerelmes kisfiu, aki olyan szépen tudott nézni a könyv melől s akit sohasem ismert.

A szemközti padról ősz, mosolygó férfi néz rá, a kezében könyvet tart és nem olvas... Hirtelen összeremeg. Eszébe jut valami.

Talán ő az?

NYÁRY ANDOR

Jó hangszeren játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangut, igazán olcsón *Reményi* országos híru hangszertelepen vásárolhat: *Budapest, VI./15., Király-utca 58—60.* Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

Szítás Erzsé elindul...

Szítás Erzsé füzeggyarmati kis parasztlány eljött a zengő városba, mert azt álmodta, hogy nagy sorsot bízott rá az Isten. Festőművész vagy iparművész akar lenni.

— Tizenkétéves koromban kezdtem rajzolgatni, — mondja — csak úgy, ahogy nézegettem a kalandáriom képeit, azt gondoltam, hogyha más ilyen akkurátosan lerajzolta, mért ne tudhatnám én is? Először csak szénnel rajzolgattam, mert színes krétám nem volt, meg aztán színes képet nem is láttam. Mikor aztán megtudtam, hogy ilyen is van, hát nem igen tudtam rá szert tenni, mert bizony igen szegénysorban éltem otthon, szüleim árnyékában. Tengeritörni, gyomlálni, kapálni jártunk, hogy valamilyen meggyűjtsük a télire valót...

A színes kép? ... Hát bizony arról azt hittem, hogy ilyet ám nem tudok csinálni. De Jánossy Zoltán Nagytiszteletű Ur csak biztatott. Azt mondta, lehet még énbélelem valami, csak nehogy sárréti divatot kezdjek (tudniillik, ne hogy abbahagyjam az „írást“). Adott is szép levelet, hogy jöjjenek el Pestre Csók István „képíró“ urhoz. El is vergődtem valami nagynehezén, de bizony Csók „képíró“ ur el se is olvasta a levelet. Azonmód visszaadta és azt mondta, hogy nem ér ő rá ilyesmire. Én bizony igen elszontyolódva ténferegtem haza. De biz csak nem nyughattam. Csak „irtam“ én több képet már most színnel is. Gálffy Kálmán tanító ur meg mértani rajzra oktatót azidőtől fogva. Áldja is meg az Isten. Most már jobban le tudtam párlázni a szürhímzéseket, meg az embert is. Harminckét nyarán meg egy híres bécsi tanár ur festegetett olyan nagy kifestített végvásnakra, meg gyolcsokra. Annak mutattam képírásemből. Nagyon kiderült a képe a bécsi urnak a rajzra, osztán csak mondogatta, hogy „gut, gut, zer gut...“ meg ehhez hasonlót. De bizony a bécsi ur elment, én meg itt maradtam a füzeggyarmati Istenhátamegen. A többit már a Szerkesztő Ur is tudja...

Az a bizonyos többi annyiból áll, hogy folklore (néprajzi) kutatást végeztem Gyarmat környékén, mikor Szítás Erzsére ráakadtam. Azóta két esztendő telt el és ime végre itt van álmai városában, ragyogó Budapesten. Hogy sorsa mi lesz, azt ő sem tudja. Tanulni akar, naggyá lenni, díszére válni falujának és hasznára szerencsétlen és koldusszegény Hazájának.

Szítás Erzsé füzeggyarmati kis parasztlány, kedves hugom, ráléptél a magyar művészek és még az annál is súlyosabb: a parasztművészek tövis-termő, fájdalomcserepes útjára, kívánjuk neked, hogy amit ott a naptalan és csillagatlan magyar falukban és tanyákon álmodtál, tengerikapálá-

Szítás Erzsébet

son, libaörzésen, fosztókás-fonókás esték mesehimes éjszakáin, az mind valóra váljék, az mind beteljesedjék, mint édesanyád hívő imádságaiban a jó Isten akarata.

SZÁMADÓ ERNŐ

Sárkány Ferencnek, a HONSz. társelnökének kitüntetése. Horthy Miklós Kormányzó Ur Sárkány Ferencnek, a Hadirokkantak Országos Nemzeti Szövetsége társelnökének a hadigondozás terén sok éven át kifejtett munkásságáért a *Signum Laudis-kitüntetés*et adományozta. Sárkány Ferenc volt főhadnagy, az országosan ismert vegyészeti iparvállalatnak, a „Sárkány Vegyitermék Vállalatnak“ ügyvezető beltagja és így ez a legfelsőbb kitüntetés nemcsak a Hadirokkantak Országos Nemzeti Szövetségét, hanem egyttal a vegyészeti szakmát is büszkeséggel töltheti el.

Cseresznye áprilisban a piacon. Az idei nagyon korán kezdődött és rendkívül meleg tavaszi időjárás hatását április utolsó napján már a budapesti vásárcsarnokban is tapasztalhattuk, amennyiben a szokottnál majdnem egy hónappal korábban megjelent a magyar korai cseresznye a piacon. Az első szállítmány mindössze körülbelül 20 kiló volt, s ez a mennyiség kilónként 3—4 pengős áron kelt el a nagykereskedői forgalomban. Érdekesebb, hogy ebben az évben történt meg először, hogy a primörök piacán a magyar cseresznye megelőzte az olasz árut.

Ajánld

szomszédodnak is a

VASARNAP-ot!

GAZDATUDÓSÍTÓ

Szőlőmunka órabérért

A Bácska-Papvölgy szőlőtulajdonosai megegyeztek a napszámósokkal, hogy az idén órabér szerint fogják őket díjazni. A szénkénegező és permetező napszámósok óradija 22 fillér, a kapásoké 15 fillér, a nők órabérére 12 fillér. A foglalkoztatás minimumát napi 10 órában állapították meg. Vagyis eszerint az órabér alapján kifizendő napszám 1 pengő 20 fillér és 2 pengő 20 fillér közt váltakozik.

54 filléres méhetető cukor

A méhcsaládok etetésére az elfogyott cukormennyiség pótlásaképpen a pénzügyminiszter újabb méhetető kristálycukrot utalt ki kilogrammonként 54 filléres árban. Méhcsaládonként legfeljebb 5 kilogramm kérhető. Az igénylők a készlet korlátoltsága miatt mielőbb forduljanak megrendelőlapért az Országos Magyar Méhészeti Egyesülethez, Budapest, IX. Üllői-ut 25.

Az új burgonyabevásárlási árak

A burgonyamegállapító bizottság április hó 27-én tartott ülésében elhatározta, hogy a budapesti burgonyakereskedők alkalmi egyesülésének tagjai Budapestről 250 kilométeren túl fekvő vasuti fuvarvisszonylatban április 28-tól kezdődőleg a nyári rózsaburgonyáért métermázsánként minimálisan 4 pengő 60 fillért, az őszi rózsaburgonyáért minimálisan 3 pengő 50 fillért, az Ella-burgonyáért 3 pengő 90 fillért, az ipari (Krüger—Wohltmann) burgonyáért 2 pengő 60 fillért fognak a termelőknek kifizetni.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Hogyan lehet a téli hónapokra a tojást a legbiztosabban eltenni? (Sz. M., Mélykut.) — **Felelet:** A tojások meszes vízben a romlástól biztosan megvédhetők, de számolni kell azzal, hogy a tojás bizonyos lugos ízt kap, miért is csak főzési célokra használhatók, míg közvetlen fogyasztásra (lágútojásnak) már nem. A legjobb és legmodernebb eltartás a hűtőházakban eszközölhető, hol a levegőt 1—0°-on tartják és a levegő víztartalmát a rendszernek háromnegyedére csökkentik; így a tojások friss ízüket hónapokig megtartják és évekig felhasználhatók maradnak. Sok háziasszony jó eredményt ér el úgy, hogy a tojásokat hideg kamrában tartja. Ez utóbbi esetben azonban feltétel az, hogy a tojófészeket tiszták legyenek és hogy a tojások felületéről a természetes nyálka beszáradt rétege ne legyen lemosva.

Kérdés: Fiam most fog érettségizni, szeretne az állatorvosi főiskolára járni. Hová kell fordulnia részletes felvilágosításért? (B. S., Debrecen.) — **Felelet:** Forduljon közvetlenül választélyeges levélben a M. kir. Állatorvosi Főiskola vezetőségéhez, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 23—25.

Kérdés: Hol vannak Budapesten nagyobb cukrászdák? (F. Gy., Boncodföldre.) — **Felelet:** Itt közöljük kérdésének meg-

felelőleg egy pár cukrászja címét: August E., I., Krisztina-tér 3.; Hauer Rezső, VIII., Rákóczi-ut. 49.; Pichler Rezső, II., Margit-körut 7.; Stüick Károly, VI., Andrássy-ut. 92. — Kifőzdecímek — sajnos — nem állanak rendelkezésünkre.

Kérdés: 1. Rejtvénymegfejtés jutalmul kapott gazdasági könyveket becsérli-e a kiadóhivatal szindarabokra? 2. Ajánlanak-e olyan szindarabokat, melyekben pár komikus szerep is van? (P. I., Bodroghalom.) — **Felelet:** 1. Sajnálattunkra, nem tudjuk becsérlni. 2. Ajánljuk a következő szindarabokat: Nyári A.: „Nyul a bokorban.”; Gaál-Lavotta: „A peleskel nótárius”; Berczik Á.: „Nézd meg az anyját”, „A svihákok”.

Kérdés: 1. Tartanak-e időszakos méhészeti tanfolyamot ebben az évben Gödöllőn és Kaposvárott? 2. Hogyan kell kiszámítani, hogy egy ellipszis alakú grupp bevetéséhez mennyi virágmag szükséges? (I. S., Felsőmocsolád.) — **Felelet:** Időszakos méhészeti tanfolyamok ebben az évben Gödöllőn június, július és augusztus hónapokban lesznek. A felvétel iránti kérvényt a földművelésügyi minisztérium méhészeti osztályánál kell benyújtani. (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.). A kérvényt kétpengős okmánybélyeggel kell ellátni és mellékelni kell hozzá a községi erkölcsi bizonyítványt. Kaposvárott ebben az évben az állam nem rendez tanfolyamot. 2. Tessék közölni, hogy milyen virágról és mekkora területről van szó.

Kérdés: 1. Mi a címe Baden Powcellnek, a világ főcserkészének? 2. Özv. gróf Apponyi Albertnek? 3. Paulini Bélának? 4. Unitárius egyházközségnek? 5. Van-e felvétel a regősökhöz? (V. Gy., Cinkota.) — **Felelet:** 1. Forduljon a Magyar Cserkészszövetséghez (Budapest, V., Nagy Sándor-u. 6.) és írja meg, hogy mi célból van szüksége a kért címre, mivel a világ főcserkészét annyian zaklatják különböző kérdéseivel, hogy a Szövetség csak indokolt esetben adja meg címét. 2. I., Verbőczy-u. 17. sz., 3. IX., Futó-u. 49. sz. 4. V., Koháry-u. 4. sz. 5. Nincsen.

Kérdés: 1. Testvérem évek óta a kaposvári kórház elmeteg-osztályán van. Szeretném öt néha meglátogatni, kaphatok-e a Máv-tól erre a célra kedvezményes jegyet? 2. Hol és mennyiért kapható Mézőly Jenő: „II. Vilmos hulló levelei” című könyve? (P. I., Erdősokonya.) — **Felelet:** 1. Nem kaphat. 2. Kapható kiadóhivatalunkban 3.50 pengő és 20 fillér portókölség előzetes beküldése mellett. Legutolsó kérdésére csak abban az esetben tudunk választ adni, ha közli velünk, milyen állása volt, amelyből elbocsátották.

Kérdés: 1. Mennyi volt egy kétgyás szobának a díja kisérővel együtt a Korányi-klinikán 1929. december és 1930. január havában? 2. Mi a címe Götze Árpád fűtorvosnak? (436. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1. Napi 33.80 pengő. 2. Budapest, IV., Váci-u. 56. sz. — Szendrő Zsigmond főmérnök címét nem tudtuk megállapítani.

Kérdés: Lehet-e a hadiözvegyi díjat egyösszegben megváltani és hová kell fordulni evégett? (Hadiözvegy.) — **Felelet:** Forduljon kérvényével a honvédelmi minisztériumhoz (Budapest, I., Szentgyörgy-tér 3.) és kellőleg indokolja meg, hogy miért van szüksége az egyösszegben való

megváltásra, mert a minisztérium csak abban az esetben ad helyet kérésének, ha igazolni tudja, hogy ezáltal jobb megélhetést tud biztosítani magának. Ha pedig férjhezmenéshez szükséges a megváltás, úgy a minisztérium kelengyegélyben részesíti.

Kérdés: 1. Házam hátsó fala mögött szomszédom szalmafedeles ólat épített és a trágyát is nem egészen egy méter távolságra rakta le házam falától. Jogos-e ez és megakadályozhatom-e? 2. Egy régi fapincém van, amelyet le akarok bontani és újra felépíteni. Kell-e a megyétől építési engedélyt kérni? 3. Hol kaphatok felvilágosítást artézi kútforrással kapcsolatban és mennyibe kerülhet egy kut elkészítése? 4. Mivel védekezhetem a lábizzadás ellen? 5. Mennyiért és hol kapható Magyarország térképe? 6. Hol kapható és mennyiért betegségek és egészségápolást röviden tárgyaló könyv? 7. Hol szerezhetnék be távosóvet? (1972. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1. Joga van a főbírói hivatalhoz panasszal fordulni, egyrészt szabálytalan építés, másrészt a trágyának az Ön háza fövében való lerakása miatt. Majd a főbírói hivatal kötelezni fogja szomszédját, hogy a szabálytalanságot szüntesse be. 2. Ugyancsak a főbírói hivatalban kap felvilágosítást a tervbevett építkezéskörüli eljárásról is. 3. Forduljon a földművelésügyi minisztérium vizrajzi osztályához, (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.), ahol felvilágosítást fognak nyújtani kérdésére. 4. Lábizzadás ellen a legjobb védekezés a gyakori lábmosás. Használhat azonban alkoholos formalin-keveréket, ami nagymértékben csökkenti az izzadást. 5. Magyarország kézi térképe kapható kiadóhivatalunkban 1 pengő és 20 fill. előzetes beküldése mellett. 6. Ajánljuk Gerlóczy Zsigmond dr. könyvét: „Egészségi tanácsok a falunak és mindenkinek” címmel. Kapható kiadóhivatalunkban 70 fill. előzetes beküldése mellett. 7. Forduljon

Calderoni és társa céghez, Budapest, IV., Vörösmarty-tér 1.

Kérdés: Házam és ingatlanaim a Phönix biztosítótársulatnál vannak általánosan biztosítva, de a kötvény szerint a biztosítási határidő még nem járt le. Apám elhalt, ő biztosította az ingatlanokat, jogom van-e felmondani, vagy nincs és a tartamengedményt köteles vagyok-e megfizetni? (G. I., Nyésta.) — **Felelet:** A biztosítást a hatodik év végére bonthatja fel egy évi előzetes felmondással, de természetesen a tartamengedményt, amennyiben a kikötött idő el nem telt, visszafizetni tartozik.

Kérdés: 1. Bátyám Füzesgyarmaton velt egy házat, amelynek a telkét az OFB adta. Ő a telek vételárát is szeretné kiegyenlíteni, hová kell evégett fordulnia? 2. Hol kaphatok árjegyzéket drótkerítésről és fegyverekről? (F. L. J., Csillagtanya.) — **Felelet:** 1. Bátyjának az Országos Földbirtokrendező Biróság-hoz (Budapest, V., Klotild-utca 15.) kell fordulnia. 2. Drótkerítésről árjegyzéket kérjen lapunkra való hivatkozással Aradi Béla cégtől, Budapest, I., Horthy Miklós-ut. 28/1. Fegyver-árjegyzéket kaphat Knébl Ferenc, VIII., Baross-u. 17., vagy Zubek B. és társa cégnél, IV., Muzeum-körut 29.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

G. M., Győrújfalú. Kérésének megfelelően itt adunk két címet: Bozoki Sándor borbély- és fodrászmester, Szolnok, Thököly-u. 43.; Szolnoki Szőlőbéli Gazdakör, Szolnok-Szőlő. — **D. J., Meckeszbabócs.** A „Falu” című folyóirat három év óta megszünt. A Faluszövetség hivatalos lapja a „Vasárnap”. — **M. I., Csurgó.** Előfizetése folyó évi július 31-én jár le. — **M. K. bíró.** Kérjük, közölje velünk lakhelyét, mert levelében ezt elfelejtette és így nem tudjuk, hogy válaszunkat hová küldjük. — **B. J., Tápiság.** Előfizetése folyó évi szeptember 30-ig rendezve van. — **B. J. Koronó.** A pályázaton Ön is résztvehet mint előfizető. — **Ifj. Á. F., Karcag.** Kísérje figyelemmel lapunk „Vásár és piac” című rovatát, melyben a kért áralakulásokat állandóan közöljük. — **R. E. Babarc.** A kért számokat, sajnos, nem áll módunkban megküldeni. — **Szebb jövő.** Katonai kérdéseivel forduljon a járási népgondozó ki- rendeltséghez. A pénzügyorséghez csak négy középiskolát végzett egyént vesznek fel. — **B. E., Békéscsaba.** A követeles nem jogos; nem kell fizetnie. — **Sz. G., Geneshátpuszta.** Közlünk belőlük. — **V. Gy., Cinkota.** A „dolgozó gárdához” intézett felhívását — sajnálatunkra — nem közölhetjük, mert ezt a mozgalmat még korainak tartjuk. — **Ifj. N. I., Szendrő.** A pályázat bírálata most folyik; megvizsgáljuk panaszát. — **N. V., Szárföld.** Rejtvénye jó; közölni fogjuk; lapunk terjesztése érdekében kifejtett fáradozását hálás köszönettel fogadjuk; a tréfa nem vált be. — **B. E., Békéscsaba.** Kérjük, olvassa el Ifj. N. I., Szendrő címre küldött üzenetünket; Önt is illeti. — **Ifj. Cs. I., Mány.** Szívőből köszönjük munkáikat megbecsülő baráti sorait. Öszinte örömindre szolgál, hogy a fiatal gazdanemzedék mennyire világosan látja azt az utat, amelyet követnie kell. Verséről munkatársunk: Számadó Ernő fog véleményét mondani.

LEGUJABB SZABADALOM

„NETTOSPRICC“
**„dugattyunélküli gyümölcsfa-
permetező készülék.”**

Olcsó, nincs benne bőrzés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Alkalmos permetezésre, fertőtlenítésre, meszelésre stb. Kérjen díjtalan leírást. Gyártja és forgalomba hozza:

TAKÁCS KÁROLY, ny. Máv. előljáró
 Budapest, VI., Kerekes-utca 28. szám.

— **T. R., Bogyoszló.** Ön lapunk egyik leghívebb barátja, aki dicséretreméltó munkát végez a VASÁRNAP terjesztése terén. A kért címekre elküldöttük a mutatványszámokat. Köszönjük szíves közléseit. Szívélyes üdvözet!

SZÁMADÓ ERNŐ VERSÜZENETEL.

T. R. Bogyoszló. „Kiskertemben . . .” című verse jönni fog. Üdvözet. — **M. A., Somogyvár.** Őszinte tehetséges írások. Irjon, olvasson sokat és nepdalok után próbálkozzék a dalköltészettel. Biztatóni alkalmaik közünk verseiből. — **P. J., Tordas.** Ilyen sorok mint „Imádkoznak bennem hangos szívverések . . .” Ady Endre verseinek a hatását jelzik. Ha lehiggad és elfelejtí, amiket olvasott, mint ahogy ezt minden költőnek meg kell tenni, kétségkívül szép verseket fog lapunknak beküldeni. A „Béres” című versében talán több az egyeni megátatás, de mégsem tenetjük a közlendők közé. Küldjön be újabb verseiből, még pedig ne egyet-kettőt, hanem egy kis gyűjteményt. Hátba akad köztük alkalmas is. — **B. J., Érsekcsanak.** Verseit elittük. Sorát ejtjük. Üdvözet! — **S. J., Kőszeg.** Sajnos, versei nem ütnek meg a kívánt mértéket. Figyelje lapunkat és ha úgy érzi, hogy elfogadhatóbb formába tudja önteni gondolatait, úgy küldjön be újabb írásai-ból. Egyébként a Somogyvárra küldött üzenet Önnek is szól. — **N. Gy. Budapest.** Beküldött verseiből kettőt a közlendők közé soroltunk. Tanács: Tanulni és rengeteget írni. — **R. L. P.** Nekem dedikált versét köszönöm. Kívánságára alkalmaik sorra kerül. A gárdatoborzásért kezszoritás és dicséret! Azoknak a fiataloknak, akiknek az irodalomban való fellépésem óta valakijük voltam, érettem és miattam kell, hogy megbecsüljék azokat, akiket én is megbecsülök. Mi újarcu magyarok a hűség nemzedéke vagyunk. Üdvözet!

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, május hó 6-án. Állat- és kirakodóvásár: Felsődabas

Hétfő, május hó 7-én. Állat- és kirakodóvásár: Balassagyarmat, Dunavecse, Eger, Emőd, Erd, Győrasszonyfa, Háromfa, Kecskemét, Komárom, Pécel, Pécs, Répceszemere, Sárkeresztur, Sopron, Szany, Tarcal, Tiszaörs, Veszprém. — **Állatvásár:** Lesencetomaj. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kálmánca, Noszlop, Szilasbáthás, Tarján. — **Marha- és kirakodóvásár:** Hosszuperesztég.

Kedd, május hó 8-án. Állat- és kirakodóvásár: Dunavecse, Kölesd. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Karmaes, Nagybagajom, Nagypirít, Sásd, Sümeg. — **Kirakodóvásár:** Senyeháza (bizonytalan).

Szerda, május hó 9-én. Állat- és kirakodóvásár: Bő, Pétervására. — **Állatvásár:** Csorna, Devecser. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Balatonlelle, Nemesheles.

Csütörtök, május hó 10-én. Állat- és kirakodóvásár: Kapolcs, Pálháza, Pátka (bizonytalan). — **Állatvásár:** Mezőkövesd, Szikszó. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Somogyzál. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Diósgyőr.

Péntek, május hó 11-én. Állat- és kirakodóvásár: Köveskut. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Gelse, Körmen.

Szombat, május hó 12-én. Állat- és kirakodóvásár: Endrőd, Magyarszentiván. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Patca.

T R É F Á K

A meggazdagodás titka.

Valaki megkérdezte egy dugzagdag bankártól, hogyan tudott ilyen óriási vagyont összegyűjteni?

— Ennek igen egyszerű a titka, — felelte a bankár — mikor az ember a vagyongyűjtést elkezdte, egy évig uzsorásnak kell lenni.

— És aztán?

— És aztán már végig az marad az ember.

Három feltétel — három parti.

Egy B-listás tisztviselő elmegy a házasságközvetítőhöz és így szól:

— Én megnősülnék, kérem, de három feltételem van.

— És pedig?

— A lány legyen jó családból való, a lány legyen szép, a lány legyen gazdag.

— Sajnálom, — szól a házasságközvetítő — de nem állhatok rendelkezésére.

— Miért?

— Mert amit Ön kíván, abból én három partit csinállok.

Miért megy rosszul az üzlet?

Kohn elmegy a rabbihoz és elpanaszolja, hogy az ő üzlete rettenetesen rosszul megy, míg a vele szemben levő Grüné nagyszerűen megy, holott ő is olyan rendes és szorgalmas ember, mint amaz.

— Megmagyarázom neked, — felelte a rabbi — hogy ez miért van. Az a Grüné az csak a saját üzletével törődik, erre összpontosítja minden figyelmét és ennek is van az eredménye. Te azonban az ő üzletére is figyelsz és két üzlethez bizony nincs elég tehetséged.

Elvűség.

Két földmives a kommunizmusról vitatkozik. Az egyik rokonszenvezik a kommunista elvekkel, a másik kommunistaellenes elveket vall.

— Hát mondd csak, — szól az anti-kommunista — te engednéd, hogy felosszák a földedet?

— Engedném hát — feleli a másik.

— Hát a házatad odaadnád?

— Oda hát.

— Hát az ökrödöt odaadnád-e?

— Persze, hogy odaadnám.

— Hát a disznódat?

— Azt már nem.

— Miért?

— Mert disznóm az van.

Pici, kicsi, mégis sok.

Egy kishivatalnoknál kislány született. Az ágyban fekvő anyát meglátogatja egyik barátja és mikor megnézi a kisbabát, kezét összecsapva így kiált fel:

— Milyen kicsi!

— Pici, kicsi, — feleli kedvetlenül az anya — de őszintén szólva, mi még ennyit sem akartunk.

Arany- és ezüstpénzek ára

1934. május hó 1-én

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 29 fillér; kétkoronás 58 fillér; ötkoronás 1 pengő 50 fillér; régi egyforintos 78 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 32 pengő 40 fillér; 10 koronás 15 pengő 50 fillér; Napoleon-arany 32.05—31.95 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karperec, fülbevaló, stb.) grammonként 3 pengő.

Színarany kilogrammja 5430—5435 pengő.

Szinezüst kilogrammja: 73 pengő.

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

F . l . á . a . m . g . a . y
r . r . z . g

(Beküldte Dremmel István Rábatöltősről.)

2. Szórejtvény.

mén méh

(Beküldte ifj. Németh Boldizsár Mihályfáról.)

3. Szórejtvény.

L F T
A

(Beküldte Szebényi Gizike Gencshátpusztáról.)

4. Szórejtvény.

2 L K
(-r) I (á=a)

(Beküldte Németh Emmy Rácalmárról.)

5. Szórejtvény.

karika megy AT

(Beküldte Farkas László Sárosdról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 21-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 15-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Turán.** 2. Szórejtvény: **Folyó hó.** 3. Szórejtvény: **Lencse.** 4. Szórejtvény: **Család.** 5. Szórejtvény: **Soroksár.**

Megejtették: Kraszkó János, Békefi László, Vallyon Klári, Vezér Emil, Gazdakör (Mezőcsát), Papp István, Niklai István, Günther Anna, Vargha Ferenc, Szücs Gizella, László Ferenc, Márkus László és Szekeres Manci.

Jutalomkönyvet nyertek: **Kraszkó János** (Békéscsaba) és **Gazdakör** (Mezőcsát).

A 16-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

A BUDVÁRI LAKODALOM

14

Regény a székely ősidőkből ★ **Iria Földes Géza**

— Ó be szépen beszélsz! — szól közbe lelkesen Jolán.

— Mert ha én volnék a napsugár s te a harmat, akkor ez a napsugár felszívna a harmatot . . . így a lelkem a tieddel egészen összeforrna.

Jolán erre nagyon elkomolyodott. Karjai lehanyatlottak. Szemét lesütötte s alig hallhatóan mondotta:

— Ó, Zandirhám, ne feledd, hogy ez nem lehet. Téged fényes pálya vár s engem csak a koldusbot . . . Tegnap még fejedelmi lány voltam, fényben, pompában éltem s ma . . . egy szerencsétlen árva, egy hazátlan földönfutó vagyok.

— Nem igaz! Az vagy, aki voltál! az is maradsz. Az én szívemnek örök szép tündére, a lelkemnek a jobbik fele. Szívemben élő szeretet lakozik és ez csak te érted ég! — és Zandirhám édesen öleli magához, aztán úgy sutogja a fülébe — halld, szerelemlről susog a lomb, szerelemlről dalol a madár, szerelemmel közeledem én is hozzád. . . No, szólj valamit te is.

A napsugár Jolán könnyes szemén megtörik. Ott talán szivárvány is keletkezik és ez ezer színben játszik s valamennyi csak a boldogság ügretét hirdeti. És egy pillanatra elfeledtet ez a szivárvány mindent, csak az igazán szerető ifju áll előtte. S mit tehetne ő most mást: mind a két karjával a Zandirhám nyakába csimpszakodik s úgy susogja:

— Jer! Jer! Két ölelő karom szeretettel vár . . .

Aztán kart-karba téve, megindulnak fel a várba. S míg a fejük felett a pacsirta nászadalát énekelte és őket a boldogság vitte a rózsás ködbe burkolt jövő felé, a bokorban hallgatózó Csicserné is elé sompolygott. Vadul nézett a távozók után. Csak úgy a foga közül mormogta:

— Hát ezétt nem kell annak a ceverének Csámpás?!

VIII.

Még egy kudarc

Csicsernét az Isten nem olyan anyagból teremtette, hogy ha valami belefog, egyhamar meghátráljon. Különböen is ő ezuttal azt a nagy célt tűzte maga elé, hogy a fiának megszerzi a főrabonbáni süveget. Tehát minden cselekedete ennek a célnak áll a szolgálatában. S ha valami e cél szolgálatában nem úgy sikerül, mint ahogy ő akarná, el nem csügged, a harcot abba nem hagyja, hanem megpróbálja másképpen. Még a Csámpás legény mivoltát is felhasználja a cél érdekében. Csámpás a leggazdagabb legény volt. Csicserné szerint tehát

boldog lehetett az a lány, akit Csámpás magának kiszemelt. A közmondást már akkor is ismerték, hogy a bagoly is az ő fiát tartja a legszebbnek. Ilyenformán vélekedett Csicserné is az ő fiáról. Aztán Csicserné nagyon bizott az ő hűséges segítő társában: Vetyegőben. Vetyegő az akkori társadalomban ama féltudákos emberek közé tartozott, akik a könnyen hívő emberek gyarlóságait mindenkor jól ki tudják használni. Viszont Vetyegő a nagyszony gondolkozását mindenkor úgy irányította, hogy abból neki is meg legyen a haszna. Csicserné Jolánnal azonban soha sem próbált volna szerencsét, ha véletlenül el nem lesi a Tiborc és Apor beszédjét. És Csicserné is kénytelen volt bevallani, hogy ez az első kísérlet tökéletes kudarcra végződött. Vetyegő ezt is a maga javára könyvelte el. Csicsernével megértette, hogy kissé könnyelműen fogott ebbe a dologba. Kár volt ezt előbb vele jobban meg nem hányni-vetni. Az igaz, hogy Csámpás nagyon gazdag legény, de Zandirhám sem szegényebb. Aztán egy kis célozgatással azt is meg merte mondani, hogy Csámpás még sem az a legény, aki Jolánt Zandirhámától el tudná szeretni. Vetyegő aztán meggyőzte az asszonyát, hogy a Csámpás érdekét még ezen a téren is szíven viseli és azonnal más léány felé terelte a nagyszony figyelmét. Jól ismerte Vetyegő Csicsernét. Tudta ő azt jól, ha arról van szó, hogy a más boldogságát kell összetörni, azt a legnagyobb élvezettel cselekszi mindenkor.

— Látta, nagyszonyom, ha a Csámpás vagyonát még a feleségével is szeretné gyarapítani, más léánnyal könnyebben lehetne boldogulni.

— Ki volna az a más léány? — kérdi nagy érdeklődéssel Csicserné.

Vetyegő erre elkezdett köntörfalazni. Ugy tett, mintha az is bánná, hogy ennyit szólott.

— No, mongyad mán! — biztatja Csicserné.

— Nem tudom, szólhatok-e róla, mert . . . hát . . . ezt a léányt is más kerülgeti.

— Ne kertejj annyit! Mondd meg, ki az a más léány? — türelmetlenkedik a nagyszony.

— Ki? Az egy olyan léány, akivel Csámpás még azt a nagy völgyet es be tudná temetni, amelyik Csicservárát Budvártól elválasztja.

— Hát még meddég kerülgeted?

— Ennek is megvolna a maga oka.

— Miféle oka?
— Először is a, hogy már van ennek is választottja . . . Ott bizony Mitács vitéz benne ül a nyeregben.

— Kicsoda? Mitács, az a kóduz kutyája? Hiszen annak, ha itt is, ott is nem vetnek valamit, annyija sincs, amivel eccer jóllakjon. De nyegd ki mán, ki az a léány?

— E bizony az öreg Zandur leánya, Ilonka.

— Ilonka? — és Csicserné nagyon elgondolkozott.

— Látta, nagyasszonyom, ha Csámpás ezt megkapná, egyszerre vége lenne a nagy versengésnek.

— Ilonka? — tünődik még mindig magában Csicserné — mondasz valamit . . . Te, Vetyegő, én ezt a léányt még ma megkérdtem . . . Zandur bá okos ember . . . tuggya, mit ér a Csicservagyon . . . Tyü, be jó vóna!

— Jó, jó, de előbb azt a másikat ki kellene verni a léány fejéből.

— Mitácsot? — kérdi még mindig nagyon elgondolkozva Vetyegőtől.

— Azt bizony, mert az erősen ül ott a nyeregbe! . . . De valahogy kied el tudná hitetni, hogy ez a szegény legény csak a vagyonáért szeretné feleségül venni . . .

— Ó, hogy én erre eddig nem gondoltam! . . . Persze, ki kell verni a fejéből azt a másikat.

Aztán Vetyegővel tovább már nem folytatta a beszélgetést. Ott hagyta és elindul, hogy Ilonkát felkeresse. Tulta, hogy ő is itt van a berekben s nem lesz nehéz őt megtalálni. Tudja Isten, mi az oka annak, hogy ha valaki valami nagy dologba fog és annak a sikerét nagyon akarja, az még a testi erőt is meg tudja sokszorozni. Így esett ez Csicsernével is. Az ő nagy gondolata most egy ártatlan léányka boldogságának az összezúzása volt és ez olyan erőt adott neki, hogy még a farcsoka sem nyilallott. Talán azt még se tegyük fel róla, hogy ez a sok jajgatás máskor csak tettetés lett volna. Most ment, rohant, hogy Ilonkát munkába vehesse. Csakhamar meg is találta. De nem ment tüstént hozzá. Tette magát, mintha nem is akarna vele találkozni és csak a véletlen hozta őket most össze. Eleinte nagyon közönyös dolgokat beszélt vele. Megkérdezte, hogyan van. Hogy érzi magát? Sokáig gyönyörködött, milyen szép léány lett s még bókokat is mondott. Az effélék hatásukat ritkán tévesztik el s mindenesetre alkalmasak a bizalom felkeltésére. Abban sem kételkedett, hogy az ilyen beszéd még Ilonkának is tetszik és jól is esik. Aztán általánosságban azt is meg merte mondani, hogy az ilyen szép léány a legényszivekben valósággal uralkodik.

(Folytatjuk.)

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak május hó elsején.)

GABONATÖZSDE.

Készárúpiac. *Buza:* tiszai 77 kg-os 9.85—10.10, 78 kg-os 9.95—10.20, 79 kg-os 10.05—10.30, 80 kg-os 10.15—10.40, felsőtiszai 77 kg-os 9.60—9.85, 78 kg-os 9.70—9.95, 79 kg-os 9.80—10.05, 80 kg-os 9.90—10.20, járszági 77 kg-os 9.40—9.55, 78 kg-os 9.50—9.65, 79 kg-os 9.50—9.65, 79 kg-os 9.60—9.75, 80 kg-os 9.70—9.85, fejérmegei, dunántúli, pestvidéki 77 kg-os 9.40—9.55, 78 kg-os 9.50—9.65, 79 kg-os 9.60—9.75, 80 kg-os 9.70—9.85, bácskai 77 kg-os 9.50—9.60, 78 kg-os 9.60—9.70, 79 kg-os 9.70—9.80, 80 kg-os 9.80—9.90. — Pestvidéki *rozsa* 4.80—5, egyéb 4.80—5; *sörárpa* elsőrendű 11.50—12.50, másodrendű 10.50—11, harmadrendű 9.50—10; takarmányárpa elsőrendű 8.90—9, másodrendű 8.75—8.85; *zab* elsőrendű 9.50—9.70, másodrendű 9.40—9.50; *tengeri*, tiszántúli 9—9.10, egyéb 9.35—9.45; *buzakorpa* 7.75—7.85; 7-es liszt 12.50—13, 8-as liszt 10—10.20 pengő méter mázsánként.

Határidőpiac. *Buza* májusra: 9.73—9.75, júniusra: 9.52—9.53. *Rozsa* májusra: 5.24—5.26, júniusra 5.57—5.58. *Tengeri* májusra: 9.27—9.30, júliusra 9.72—9.74, augusztusra 10 pengő méter mázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelés és magkereskedelmi rt. heti jelentése.) Lóheremag a belföldön kevésbé keresett, külföldre ismét kisebb tételek kerültek alacsonyabb árak mellett. *Lucernamag.* Az érdeklődés úgy a bel-, mint a külföldön határozottan élénk. Ára változatlan. *Takarmányrépamag:* Az árak némileg csökkentek, rendelések már csak szórványosan érkeznek. *Fűmag:* A kereslet előterében *fűmagvak* és *fűmagkeverékek* állanak, egyes fajoknak ára emelkedő irányzatot követ. *Uj biborheremag* iránt a külföldi érdeklődés továbbra is élénk volt. — *A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései 100 kilónként:* Köles, vörös 11—12, vegyes 10—10.50, lenmag, nagy 23—24, kicsi 21—21.50, tökmag, nagy 29—30.50, kicsi 27—28, dohos 21—21.50, mák (kék) 35—37, borsó: Viktória 9.50—11, lenese, közép 22—25, kicsi 16—18, bab: fehér gyöngy 11—11.20, dunai szokvány 10.65—10.90, dunántúli szokvány 10.25—10.75, felsőmagyarországi szokvány 8.75—9, gömbölyű fűz 15—16, hosszú 14—15, lucernamag 125—145, muharmag 8—8.50 pengő méter mázsánként.

Abraaktarmánypiac. Árpakorpa 8, borsóhéj 7.25, borsókorpa 7.50, buzakonkoly 8, konkolydara 8.50, lenmagpogácsa 12.50, napraforgópogácsa 9.75, repecpogácsa 7.25, répszélet, szárított 7.75, rozskonykoly 6.75, rozskorpa 8.40, rozstakarmányliszt 10, tökmagpogácsa 14.50 pengő méter mázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 4.20—5, harmadrendű csomogásra 4—4.10, muharszéna 5.20, lucerna-

széna 4.50—6, alomszalma másodrendű 2.60—3 pengő méter mázsánként, zsupszalma 1 kéve 30 fillér.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) és beállítani való tinók 48—50, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 48—50, másfél éves üszök 48—50, másfél éves tinók 46—50, fiatal, friss fejűs tehén 55—65 fillér kilogrammonként, élősulyban.

Vágómarhavásár. Bika, tarka, másodrendű 49, tehén, tarka, harmadrendű 28 fillér kilogrammonként élősulyban.

Sertésvásár. Elsőrendű öreg, nehéz, páronként 300 kg-on felül 70—72, szedett öreg, másodrendű 64—66, angol sonkasüldő páronként 120—150 kg-ig elsőrendű 80—95, 80—100 kg-ig 75—78 fillér kilogrammonként élősulyban.

Borjuvásár. Élő borjú, belföldi szópós: elsőrendű 68—76, másodrendű 60—67, harmadrendű 54—58 fillér kilogrammonként.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 250—550, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 160—340, alárendelt műűségű 145—185, vágó lovak 40—120 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg körüli sulyban 48—52, prima, fiatal bárányok, darabonként 40—42½ kg közötti sulyban 48—54 fillér kg-ként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 3 kg sulyelonással.

Gyapju. A Gyapjuárbeosztottság április hó 27-én tartotta első ármegállapító ülését, amelyen megállapította a *legáltalossanabb gyapjuárakat*. Eszerint a finom szövetgyapju ára 1.46—1.89 pengő, a finom fésűsgyapjué 1.58—2, a cigájagyapju 1.29—1.50, a rackagyapju 1.12—1.29 pengő kilogrammonként.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőripiacra a hosszalás borjúbőr kilogrammonkénti ára 1.05 pengő. Marhabőr 45 kg-ig magyar 68, tarka 78 fillér kg-ként, a nehezebb marhabőr 5 fillérel olcsóbb.

Tej és tejtermékek: Teljes tej 32, lefőltött tej 6—10, tejszín 240—280, tejfel 120—150 fillér literenként. Centrifugált vaj 220—260, szedett vaj 180—220, tehénturó 50—80, juhsajt 150—200, gróci 220—240, trappista 140—240, emmentáli 220—340 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élőbaromfi:* Tyuk 1.80—3.50, csirke 1.60—2.50, lud, újdonság 8—12, pulyka 2.50—5 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyuk 1.10—1.60, csirke 1.50—3.20, ruca, hizott 1—1.60, lud, hizott 1—1.60, pulyka, hizott 1.20—1.40, pulyka, sovány 0.80—1, libamáj 3—8 pengő kilogrammonként. Teatojás 4.5—6, főztojás és apró 3.8—4 fillér darabonként.

Zsir és szalonna: Szalonna, olvasztani való 1.10—1.32, sózott, kenyér 1.30—1.80, füstölt 1.40—1.80, háj 1.28—1.40, tepertő, zsíros 1.20—1.80, sertészsír, helybeli 1.20—1.32 pengő kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz, szappan. Paprika, édes, nemes 4.40—5.60, félédes 4—4.40,

rózsa 3.20—3.60, erős 2.80—3.20, kereskedelmi 2.40—2.80, mák, kék 0.60—0.80, pergetett méz 1.40—1.60, háziszappan, szín 1.20—1.40, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 8—18, petrezselyem 10—20, zeller 20—50, kalarabé 24—40, karfiol 120—220, vöröshagyma, makói 6—10, közönséges 6—10, fokhagyma 16—40, cékla 14—24, fejeskáposzta 50—90, savanyított káposzta 30—40, kelkáposzta 40—80, fejessaláta 2—10 (darab), torma 40—140, burgonya, őszi, rózsa 7—10, nyári, rózsa 10—14, Ella 7—10, kifli 14—20, tömör csiperkegomba 140—280, szegfűgomba 200—240, zöldpaprika, apró, hegyes 16—24 (drb), nagy, töltési való 32—50 (drb), tök, főző 2—2.80, zöldbab 800—1600, zöldborsó, hüvelyes 60—90, sóska 10—24, paraj, tisztított 10—24, feketeretek 14—28 fillér kilogrammonként. Hónaposretek csomóként 4—30 fillér.

Borpiac. A borpiacra az utolsó héten a kínálat fokozódott. Kistermelőknél az árak tartottak és hektoliterfokonként 1.90—2 pengő alatt bort vásárolni nem lehet. Nagytermelőknél lanyhulás észlelhető és alacsonyfokú boroknál ab vasutállomás az árak 2—2.20, 10 fok körüli boroknál 2.10—2.40, 11 fokos borok ára 2.40 pengő körül mozog.

Szesz és szeszitalok. A szeszárak változatlanok. *Gyümölcspálinka:* A főzdek részéről e héten is kisebb volt a kínálat és állandó vételkedv mellett *törkölyt* 3.20—3.30, *seprőpálinkát* 4.30, *uj szilvóriumot* 3.60 pengőig ajánlottak. *Ónyári szilvóriumot* 4, *ó-kék* árut 5 pengőn ajánlottak. *Borparlatban* adómentes, avinálási célokra alig volt forgalom, 2.20 pengőn volt ajánlat. Az árak 10.000 literfokonként + 3% forgalmi adó értendők.

Fapiac. A *fenyőfapiac* forgalma az elmúlt héten is gyenge volt, mert a folyamatban levő építkezések faszükségletét már fedezték, új építkezés pedig kevés van. A fenyőfáraak irányzata emelkedő. A *tűzfapiac* forgalma az időszerűség megfelelően lanyha. Belföldi száraz bükkhasáb ára 330—335, cserhasábé 265—270, gyertyinasábé 285—295, akáchasábé 250—255 pengő vagononként, budapesti paritásban. Aprított bükkfa 4.20—4.30, cserfa 3.90—4 pengő Budapesten házhoz szállítva, lerakva. A *keményfapiac* forgalma gyenge, főként csak bükkfát és diófát keresnek.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára május hó 1-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 1750—1790; dollár 339.20—343.20; kanadai dollár 334—344; hollandi forint 231.90—233.90; német márka 136—137.60; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Csehkorona 14.02—14.20; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.75—65.35; román leu 3.42—3.46; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30; osztrák schilling 78.70—81.70 pengő.

KIADJA:
„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934. MÁJUS 6—12.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap **V. 6**

8.45: Hírek. 9.10—9.55: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 10—10.55: Református istentisztelet; prédikál Muraközy Gyula lelkész. 11—12.15: Egyházi ének és szentbeszéd a várplébánia templomból; prédikál Brückner József dr. 12.20: Időjelzés, stb. 12.30—13.55: Rádióüzenetek. 14: Hanglemezek; műdalok, operett-részek. 15: Barthodélszky József: „Tudnivalók a jégkárelleni biztosításról”. 15.45—16.55: Rádióüzenetek. 17: Cigányzene. 17.45: A Magyar Ifjúsági Vöröskereszt „Anyák-Napja” ünnepélye; versek, dalok. 18.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; zene, ének; műdalok. 20: Sport hírek. 20.15: „Az író titkai”. Kosztolányi Dezső előadása. 20.45: Revere Gyula hárfázik. 21.15: „A kölcsönkért feleség”. Vigjáték. Irta Maurice de Vailers. Rendezi Nádai Béla. 22.15: Hírek. 22.30: Kocz János hegedül; komoly zeneművek. 23.10: Cigányzene.

Hétfő

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Milyen volt a lovagvilág. 2. Tíz perc egészségügy. (Felolvasás.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 11.15—11.55: Rádióüzenetek. 12: Déli harangszó. 12.05: Cigányzene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.10: Időjelzés, stb. 13.15—14.30: Rádióüzenetek. 14.40: Hírek, piaci árak. 15.30—16.40: Rádióüzenetek. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Asszonyok tanácsadója. 17.30: Maróthy Magda énekel; műdalok. 18: „Pogányünnep az őserdőben”. Székely László szomatjai riportja hanglemezekkel. 18.30: Bertha István szalonzenekara; magyar szerzők tanczenéje. Közben kb. 19: „A Nemzetközi Ifjúsági Testnevelési kongresszusról”; előadás. 19.30: „Feszl, a pesti Vigadó mestere”. Lyka Károly előadása. 20: A Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése; komoly zeneművek. 22.15:

Hírek. 22.30: Kalmár Pál énekel cigányzenekisérettel. Közben 23.15: Németnyelvű előadás a tornavilág bajnokságokról.

Kedd

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Magyar tájak. 2. Latin költők szerelmi lírája. (Felolvasás.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 11.15—11.55: Rádióüzenetek. 12: Déli harangszó. 12.05: Hosvay-trió; tánczene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.10: Időjelzés, stb. 13.15—14.30: Rádióüzenetek. 14.40: Hírek, piaci árak. 15.30—16.40: Rádióüzenetek. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Sárossy Mihály gitár- és énekszámál. 17.30: „Régi élet a Vág mentén a XVI. században. Zádovszky Levente előadása. 18: Hangverseny a Zichy-palotából; komoly zeneművek. 19.15: „Erdélyi kézimunkák.” Bethlen Mária grófnő előadása. 19.45: Hanglemezek; tánczene. 20.15: „Május-esték.” Móra László előadása. 20.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; szórakoztató zene. 22: Hírek. 22.20: Ignáth Gyula énekel cigányzenekisérettel. 23.20: Jazz.

Szerda

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Harc a boszorkányhit ellen a XVII. században. 2. Májusi népszokások. (Felolvasás.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 11.15—11.55: Rádióüzenetek. 12: Déli harangszó. 12.05: Mándits szalonzenekar; szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.10: Időjelzés, stb. 13.15—14.30: Rádióüzenetek. 14.40: Hírek, piaci árak. 15: „Francia regény Kossuthról.” Hankiss János dr. előadása. 15.30—16.40: Rádióüzenetek. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Költői levelek.” Alapi Nándor előadása. 17.30: Szalonkvintett; szórakoztató zene. 18: „Nyugatmagyarországi horvát testvéreink.” Bajza József dr. előadása. 18.30: László Sándor zongorázik; komoly zene. 19: „Emlékeim a bor háboruból.” Lendvai István előadása. 19.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Giuditta.” Ze-

nés vigláték 3 felvonásban. Zenéjét szer-
ezte Lehár Ferenc. Az I. felv. után:
A Rádióélet irodalmi rejtélyversenye.
A II. felv. után: Hírek. Az előadás után:
Időjárásjelentés. Majd: Cigányzene.
Közben: Franciayelvű előadás a tor-
nászvilág bajnokságról.

Csütörtök 10

8.45: Hírek. 9.10—9.55: Rádióüzenetek.
10—10.10: Egyházi ének és szentbeszéd a
győri székesegyházból; prédikál Kőzi-
Horváth József dr. 11.15—12.15: Görög-
katholikus istentisztelet; szentbeszédet
mond Bányay Jenő nagyprépost. 12.20:
Időjelzés, stb. 12.30—13.55: Rádióüzenet-
ek. 14: Hanglemezek; komoly zene. 15:
„Az utolsó lépés”. Schöpflin A. elbeszé-
lése. 15.30—16.55: Rádióüzenetek. 17:
Puskás Károly előadása: Okszerű takar-
mányozás, olcsó tejtermelés. 17.30: Ci-
gányzene. 18.30: Angol-magyar labdarugó-
mérkőzés közvetítése Budapestről. 19.30:
Szinműelőadás a Studióból. „Azra”. Mese
3 felvonásban. Irta Szép Ernő. Utána:
Hírek. 21.20: Szalonkvintett; szórakoz-
tató zene. 21.50: Cigányzene. 22.40: Az
Operaház tagjaiból alakult zenekar. Köz-
reműködik Relle Gabriella és Halmos Ján-
nos; operarészletek.

Péntek 11

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek.
9.45: Hírek. 10: 1. Időszertű apróságok.
2. Ifjúsági közlemények. (Felolvasás).
Közben: Hanglemezek. 11.10: Vízjelző-
szolgálat. 11.15—11.55: Rádióüzenetek.
12: Déli harangszó. 12.05: Szalonzene-
kar; szórakoztató zene. Közben: Hírek.
13.10: Időjelzés, stb. 13.15—14.30: Rá-
dióüzenetek. 14.40: Hírek, piaci árak.
15.30—16.40: Rádióüzenetek. 16.45: Idő-
jelzés, stb. 17: Játékkora. 17.20: Szécsi
Magda hegedül; komoly zene. 17.50: Vi-
damságok. Előadja Eszenyi Olga, Hosz-
szu Zoltán és Kabók Győző. 18.20: Sport-
hírek. 18.30: Hanák Árpád zongorázik;

komoly zene. 19: „A költő Zrínyi ma-
gyarsága”. Pethő Sándor dr. előadása
19.25: Az Operaház előadásának közve-
títése. „Don Carlos”. Opera 4 felvonás-
ban. Zenéjét szerezte Verdi. Az első felv.
után: A rádió külügyi negyedórája. A
második felv. után: Hírek. Az előadás
után kb. 23.30: Cigányzene.

Szombat 12

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek.
9.45: Hírek. 10: 1. Magyar táplálék vagy
külföldi táplálék. 2. Lakásunk disztár-
gya. (Felolvasás). Közben: Hangleme-
zek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 11.15—
11.55: Rádióüzenetek. 12: Déli harang-
szó. 12.05: Cigányzene. Közben kb. 12.30:
Hírek. 13.10: Időjelzés, stb. 13.15—14.30:
Rádióüzenetek. 14.40: Hírek, piaci árak.
15.30—16.40: Rádióüzenetek. 16.45: Idő-
jelzés, stb. 17: A Nemzeti Gyermekház
keretében közvetítés a városligeti székes-
fővárosi gyermekjátékszótérről. 17.30: Ha-
jós Magda hegedül; komoly zene. 18:
Rádióamatőrposta. 18.20: Az Operaház
tagjaiból alakult zenekar; komoly zene.
19.40: „A magyar katona és a külföld.”
Julier Ferenc előadása. 20.15: „Majá-
lis.” Rendező Bánóczy Dezső dr. Utána:
Hírek. 22.35: Cigányzene. 23.15: Hang-
lemezek; tánczene.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap, V. 6 délután 15—15.45:
Hanglemezek. Este 22.35—23.10: Hetényi
—Buday—Sebő-trió. — Hétfő, V. 7 este
20.15—21.35: Hanglemezek. — Kedd,
V. 8 délután 18.10—19.10: Magyar nő-
tár; cigány, ének. — Szerda, V. 9 este
19.45—20.20: Cimbalom - hangverseny.
20.30—21.20: Hanglemezek. — Csütör-
tök, V. 10 délután 17—17.30: Hangle-
mezek. — Péntek, V. 11 este 19.40—21:
Könnyi zene. 21.05—21.45: Cigányzene
és ének. — Szombat, V. 12 délután 18—
18.20: Hírek.

A RÁDIÓ címe:

Budapest, VIII, Sándor-utca 7.